

Informe d'orientacions pressupostàries

Juny de 2025

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia i Finances

SUMARI

0.	Introducció	2
1.	Resum executiu	3
2.	Situació i projecció de tancament de l'exercici actual	6
	2.1. Estat d'execució del pressupost vigent	6
	2.2. Projecció de liquidació del pressupost vigent	12
	2.3. Riscos fiscals	19
	2.4. Seguiment de la regla de la despesa.....	21
3.	Context econòmic i social	23
	3.1. Context econòmic	23
	3.1.1. Entorn econòmic	23
	3.1.2 Previsions de l'economia catalana.....	27
	3.2. Context social.....	30
4.	Escenari fiscal i pressupostari.....	36
	4.1. Escenari fiscal	36
	4.2. Escenari d'ingressos	41
	4.3. Escenari de despeses.....	47
	4.4. Compte financer i compliment d'objectius	53
	4.5. Compromisos de despesa a càrrec d'exercicis futurs	57
5.	Escenari d'endeutament i càrregues del deute	66
	5.1. Estratègia d'endeutament	66
	5.2. Escenari de deute viu i endeutament net.....	68
	5.3. Escenari d'interessos i altres càrregues del deute	70

0. Introducció

D'acord amb l'article 31.3bis del Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya (TRLFP), s'ha elaborat i es presenta aquest Informe d'Orientacions Pressupostàries (IOP).

Aquest document té per objecte facilitar informació rellevant, abans de la presentació del projecte de pressupostos, sobre el marc macroeconòmic i social, i sobre els objectius fiscals i pressupostaris a mitjà termini, que emmarquen la seva elaboració, a fi d'encoratjar el debat rigorós i proporcionar expectatives raonables envers el proper pressupost a ser presentat. Aquest tipus de document, sovint conegut com a "*Pre-Budget Report*" en l'àmbit internacional, suposa una recomanació recurrent d'organismes internacionals pel que fa a la transparència pressupostària. Segons les recomanacions d'aquests organismes, aquest tipus de document ha de ser presentat no més tard que 1 mes abans de la presentació del projecte de pressupost o 4 mesos abans de l'inici del proper exercici. D'acord amb el TRLFP, aquest informe s'ha de publicar i presentar abans del 30 de juny de cada exercici.

Pel que fa al contingut de l'IOP, aquest s'estructura a l'entorn de quatre grans blocs:

- Un primer relatiu a l'estat actual d'execució d'ingressos i despeses del pressupost vigent (exercici 2025), així com de la projecció de liquidació d'aquest.
- Un segon dedicat a la descripció del context social actual en què s'emmarca l'elaboració dels propers pressupostos, així com les perspectives macroeconòmiques per a Catalunya.
- El tercer, i principal bloc del document, conté l'escenari per al període 2026-2029 sobre les previsions d'ingressos, l'escenari tendencial de despesa i el volum de compromisos de despesa a càrrec d'exercicis futurs.
- El quart i darrer bloc comprèn l'escenari d'endeutament i de càrregues del deute (interessos i amortitzacions) per al període 2026-2029.

Aquest informe s'elabora sota el criteri de polítiques constants, sense preveure canvis en el model de finançament, ni incorporant escenaris de cancel·lació del deute.

1. Resum executiu

Situació i projecció de tancament del pressupost vigent

- Fins a l'abril de 2025, l'execució dels ingressos no financers del Sector públic administratiu de la Generalitat ha estat d'10.911 milions d'euros, que representa increment d'un 3,6% en relació amb l'exercici.
- Pel que fa a les despeses, fins al mes d'abril el pressupost inicial s'ha modificat (incrementat) en 6.014,8 M€ i s'ha executat el 30,1% (15.620,7 M€) del pressupost definitiu i suposa un 3% més que les de l'exercici anterior.
- L'actual projecció de tancament del compte financer per a l'exercici 2025 mostra dèficit del 0,1% del PIB, que suposa una millora de tres dècimes de PIB, respecte del 2024.

Context econòmic i previsions per a l'economia catalana:

- L'escenari econòmic global i les previsions macroeconòmiques es caracteritzen per una notable incertesa. L'FMI preveu que les economies avançades creixin un 1,4% el 2025 i un 1,5% el 2026, amb un creixement encara més moderat a la zona euro: 0,8% el 2025 i 1,2% el 2026. Per a l'economia espanyola es preveu un creixement del 2,5 % el 2025 i de l'1,8 % el 2026, un ritme destacat en el bloc d'economies avançades.
- A Catalunya, es preveu que el PIB creixi un 2,6 % el 2025 i un 2,0 % l'any 2026, amb un paper destacat de la demanda interna. La creació d'ocupació continuarà, però a un ritme menys intens, després de l'expansió dels anys precedents. La taxa d'atur es preveu que baixi fins al 8,5 % el 2025 i 8,4 % el 2026.

Context social:

- Entre el 2022 i el 2023, la renda mitjana neta de les llars, en termes reals, va créixer substancialment, un 4,4 %.
- Amb les dades que fan referència a la renda del 2023, l'índex de Gini va disminuir nou dècimes respecte de l'any anterior, fins al 29,0%, i registra el mínim de la sèrie. Pel que fa a l'índex S80/S20, la disminució entre els anys 2014 i 2024 també és sensible: va disminuir des d'un valor de 6 el 2014 fins al 4,6 a l'ECV 2024.
- Un dels trets més destacats de la darrera edició de l'ECV és el creixement real de la renda, especialment en els quintils més baixos. L'ECV 2024 (que mostra la renda del 2023) mostra per al primer quintil un creixement de la renda real del 3,5 % respecte de l'edició anterior, força superior a l'increment registrat per als altres quintils.

- La taxa de risc de pobresa assoleix el mínim dels darrers onze anys, amb un 17,4 %. Tot i això, són remarcables les diferències entre les llars que tenen fills dependents, famílies monoparentals i les llars sense fills a càrrec. La taxa AROPE va disminuir quatre dècimes l'any 2024, fins al 24 %. Tot i la tendència a la baixa, se situa encara per sobre dels valors de la UE-27, principalment degut a l'elevada taxa de privació material i social.

Escenari fiscal i pressupostari 2026-2029

- L'escenari d'ingressos no financers pel 2026 preveu un creixement del 9,3% que s'explica tant per la situació de pròrroga pressupostària com la incorporació en el pressupost de determinades transferències de l'Estat aprovades en el sí de la CMAEF. En els exercicis 2027-2029 es preveuen unes taxes properes al PIB nominal, del 3,9% en el 2027; del 3,6% en el 2028 i del 3,5% en el 2029. Pel cantó de les despeses, es preveu un increment de la despesa en 2026 del 8,6%, que s'explica per l'evolució prevista per l'escenari tendencial, amb un creixement del 3,9%, i per l'evolució dels recursos assignats per normalitzar la despesa sanitària i l'evolució dels finalistes. Per a la resta d'anys de l'escenari l'increment previst és d'un 3,7% en 2027; un 3,1% en 2028, i un 3% en 2029.
- El resultat pressupostari mostra com el gap entre ingressos i despeses es corregeix progressivament fins arribar gairebé a l'equilibri en 2029. En termes SEC, el resultat no financer és d'un dèficit del 0,1% en 2026 i del 0% en la resta d'anys.
- Cal recordar que els escenaris són tendencials, és a dir sense canvis en les polítiques públiques d'ingressos ni de despeses. Per tant, el marge o espai fiscal per a noves decisions, dependrà de com es configurin les regles fiscals a nivell subcentral. En aquest sentit, cal recordar que, d'una banda, està pendent la revisió de la llei orgànica d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera que ha quedat desfasada i que hauria de flexibilitzar l'aplicació de les regles fiscals a nivell subcentral, en línia amb la reforma del marc de governança de la UE. De l'altra, que no es disposa d'objectius d'estabilitat pressupostària individuals per CA per al període 2026-2029.
- A 31/05/2025 per al sector públic administratiu hi ha compromisos de despeses per valor de 5.636,3 milions per a l'exercici 2026 i 18.920,2 milions pel conjunt del període 2026-2029.

Escenari d'endeutament i càrregues del deute

- Pel que fa a l'estratègia d'endeutament, s'ha considerat que Catalunya complirà els requisits necessaris per anar sortint gradualment als mercats (5% del total de finançament del 2026, un 10% al 2027, un 15% al 2028 i un 20% al 2029), però l'elevat volum de necessitats de

finançament de la Generalitat faran que sigui necessari seguir comptant en gran mesura amb l'adhesió als mecanismes de liquiditat.

- La previsió actual és que el manteniment dels tipus d'interès en un nivell relativament alt, combinat amb un volum de deute que augmenta lleugerament el 2025 i s'estabilitza a partir de 2026, faci que el capítol 3 de despesa de la Generalitat segueixi creixent a un ritme considerable en els propers anys, situant-se, en termes de caixa, per sobre dels 1.500 M€ en el 2025 i superant els 2.400 M€ en el 2029
- Es preveu que la ratio de deute sobre PIB, es redueixi des del 29,7% del 2024, al 27,4% el 2025 i posteriorment es vaig reduint progressivament assolint el 24% en el 2029, mostrant una senda decreixent sobre el PIB, compatible amb la sostenibilitat de les finances.

2. Situació i projecció de tancament de l'exercici actual

2.1. Estat d'execució del pressupost vigent

L'Estat d'execució del pressupost per al 2025 fa referència al sector públic administratiu (SPA) consolidat inclouen l'Administració de la Generalitat, el Servei Català de la Salut (CatSalut) i les entitats autònomes administratives, és a dir, totes les entitats que tenen un pressupost de caràcter limitatiu. També s'ha inclòs l'Institut Català de la Salut (ICS) en el consolidat per tal de mantenir una comparació homogènia amb els exercicis anteriors. Les dades es presenten sense els Fons de la Participació dels Ens locals en els Ingressos de l'Estat (PIE) i els Fons Agraris Europeus de Garantia (FEAGA), dels quals la Generalitat fa de caixa pagadora.

Els comptes públics de l'exercici 2025 es regeixen per les condicions de la pròrroga regulada en el Decret 478/2024, de 17 de desembre, pel qual s'estableixen els criteris d'aplicació de la pròrroga dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2023, mentre no entrin en vigor els del 2025.

L'estat d'execució dels ingressos

De gener a abril del 2025, els ingressos no financers de la Generalitat van ser de 10.911 milions d'euros i van presentar una reducció d'un 3,6% en relació amb l'exercici anterior.

Els ingressos dels impostos directes s'han incrementat un 2% bàsicament per l'increment de la bestreta del tram autonòmic de l'IRPF, que ha estat del 2,5%. El capítol d'impostos indirectes s'ha incrementat un 4,2%. La bestreta de l'IVA ha crescut un 2,1%. L'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats presenta un increment intens, del 19,5%.

Les taxes i altres ingressos s'han reduït un 14,9% perquè l'exercici anterior es va ingressar una quota pendent de la contribució al servei d'extinció d'incendis. Els ingressos patrimonials han crescut un 5,7% perquè s'han ingressat uns dividends de l'Institut Català de Finances, tot i que l'exercici anterior es va rebre un ingrés puntual d'una resolució complementària de l'extinció de concessions del servei d'ITV.

Les transferències corrents s'han reduït 566 milions d'euros, un 65,8%, principalment perquè l'exercici anterior es va rebre un avançament de 500 milions a compte de la liquidació del model

de finançament. S'han reduït els fons REACT i s'han rebut menys transferències finalistes de l'Estat, com l'ajut pels descomptes del transport públic, les beques i les transferències per a l'atenció la dependència. En canvi, s'han incrementat els fons del model de finançament i la transferència per al desplegament dels mossos d'esquadra. Les transferències de capital s'han reduït un 25,6% per la caiguda dels MRR i del FEADER.

Els ingressos financers es redueixen un 6% pel diferent calendari dels venciments del deute.

Quadre 2.1.1
ESTAT D'EXECUCIÓ D'INGRESSOS A 30 D'ABRIL DEL 2025 PER CAPÍTOLS
ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU
Milions € i % de variació

Capítols	Pressupost inicial	Pressupost definitiu	Drets liquidats abril 2025	variació sobre drets liquidats abril 2024		% DL / PD
				M€	%	
1. Impostos directes	19.700,0	19.700,0	5.016,6	98,5	2,0	25,5
2. Impostos indirectes	15.696,0	15.696,0	4.990,1	202,0	4,2	31,8
3. Taxes, venda de béns i serveis i altres ingressos	663,2	665,8	270,8	-47,3	-14,9	40,7
4. Transferències corrents	2.046,6	2.220,9	293,5	-565,7	-65,8	13,2
5. Ingressos patrimonials	25,4	50,4	52,4	2,8	5,7	104,0
Total ingressos corrents	38.131,2	38.333,0	10.623,5	-309,7	-2,8	27,7
6. Alienació d'inversions reals	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
7. Transferències de capital	105,9	119,1	287,8	-98,9	-25,6	241,5
Total ingressos de capital	105,9	119,1	287,8	-98,9	-25,6	241,6
Total ingressos no financers	38.237,1	38.452,2	10.911,3	-408,6	-3,6	28,4
8. Actius financers	97,4	641,7	106,8	48,8	84,3	16,6
9. Passius financers	7.619,5	7.619,5	2.928,4	-241,6	-7,6	38,4
Total ingressos financers	7.716,9	8.261,3	3.035,3	-192,7	-6,0	36,7
Total	45.954,0	46.713,4	13.946,6	-601,4	-4,1	29,9

Les bestretes del model de finançament rebudes fins a l'abril del 2025 corresponen a la pròrroga pressupostària dels Pressupostos Generals de l'Estat, mentre que el pressupost inicial correspon als imports que l'Estat va comunicar el juliol del 2024. El seu import acumulat ha estat un 3,4% més elevat que l'exercici anterior.

Els ingressos dels impostos que no venen per bestretes del model de finançament han crescut un 8,8%. Els ingressos dels impostos sobre transmissions patrimonials i sobre actes jurídics documentats han continuat amb el creixement experimentat els últims mesos, amb un augment del 19,5%. L'impost sobre successions i donacions ha deixat de caure i els tributs sobre el joc s'han mantingut estables. Els ingressos de l'impost sobre determinats mitjans de transport ha caigut, amb descensos als mesos de febrer i abril. La liquidació de l'impost de patrimoni correspon a declaracions extemporànies i actes d'inspecció.

De les transferències que no formen part del model de finançament, han disminuït els fons Next Generation, d'acord amb les previsions dels imports del MRR acordats i amb les certificacions i verificació dels projectes finançats amb el REACT-UE. També han disminuït els fons europeus

per la finalització dels programes operatius 2014-2020. De la resta de transferències, el 2025 s'ha liquidat una transferència per al desplegament dels mossos d'esquadra més elevada que l'exercici anterior i han disminuït els ajuts pels descomptes del transport públic, les beques i -els recursos per a l'atenció a la dependència.

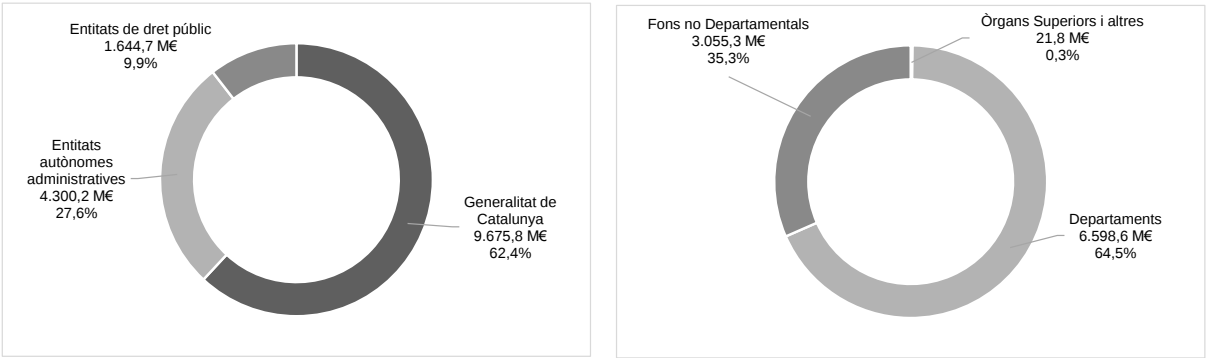
Quadre 2.1.2
ESTAT D'EXECUCIÓ D'INGRESSOS A 30 D'ABRIL DEL 2025 PELS PRINCIPALS TIPUS D'INGRÉS
ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU
Milions € i % de variació

Capítols	Pressupost inicial	Pressupost definitiu	Drets liquidats abril 2024	variació sobre drets liquidats abril 2023		% DL / PD
				M€	%	
Bestretes del model de finançament	28.228,6	28.228,6	8.185,2	269,6	3,4	29,0
Liquidacions del model de finançament	2.602,1	2.602,1	-41,6	-500,1	-109,1	1,6
Altres ingressos impositius	5.229,0	5.229,0	1.630,7	131,6	8,8	31,2
Taxes, venda de béns i serveis i altres ingressos	663,2	665,8	270,8	-47,3	-14,9	40,7
Transferències Next Generation	0,0	0,0	310,8	-185,0	-37,3	-
Fons europeus	66,4	85,1	54,9	-38,8	-41,4	64,5
Transferències finalistes de l'Estat i altres	1.274,5	1.442,2	428,3	-44,5	-9,4	29,7
Transferències no finalistes	148,0	149,0	19,8	3,2	19,2	13,3
Ingressos patrimonials	25,4	50,4	52,4	2,8	5,7	104,0
Alienació d'inversions reals	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Total ingressos no financers	38.237,1	38.452,2	10.911,3	-408,6	-3,6	28,4

L'estat d'execució de les despeses

Fins a 30 d'abril el pressupost inicial s'ha modificat en 6.014,8 M€. Entre d'altres, s'han aprovat 1.802,7 M€ d'incorporacions de romanents de crèdit, un suplement de crèdit de 2.167,1 M€, retencions per un total de 180,2 M€, de les quals 163 són per la pròrroga pressupostària, i 2.781,9 M€ de generacions de crèdit, algunes d'elles consolidables, per aquest motiu la suma de modificacions no coincideix amb l'import del pressupost modificat.

Gràfic 2.1.1
EXECUCIÓ DE DESPESES PER SUBSECTORS I DETALL EN L'ÀMBIT DE LA GENERALITAT
ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU
% sobre el total global de despeses executades

S'ha executat el 30,1% del pressupost del conjunt del Sector públic administratiu consolidat, amb un total de 15.620,7 M€. El 61,9% de la despesa s'ha executat a l'àmbit de la Generalitat, amb

9.675,8 M€, el 27,5% en el de les entitats autònomes administratives, amb un total de 4.300,2 M€, i el 10,5% correspon a l'execució de Institut Català de la Salut, amb 1.644,7 M€. En l'àmbit de la Generalitat el 68,2% de la despesa correspon als departaments de la Generalitat, el 31,6% als Fons no departamentals, principalment a la secció del Deute, i el 0,2% als Òrgans Superiors.

Quadre 2.1.3

ESTAT D'EXECUCIÓ DE DESPESES A 30 D'ABRIL DE 2025 PER CAPÍTOLS

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU

Milions € i % de variació

Capítols	Pressupost inicial	Pressupost definitiu	Obligacions reconegudes abril 2025	Variació sobre obligacions reconegudes fins abril 2025		% OR/PD
				M€	%	
1. Remuneracions de personal	10.950,4	12.309,0	3.625,5	166,7	4,8%	29,5%
2. Despeses corrents de béns i serveis	10.647,1	12.844,6	4.641,3	252,4	5,8%	36,1%
3. Interessos	784,3	785,9	127,2	-34,5	-21,3%	16,2%
4. Transferències corrents	10.169,2	11.757,2	3.968,6	365,3	10,1%	33,8%
5. Fons de contingència	300,0	195,1	-	-	-	-
Despeses corrents	32.850,9	37.891,8	12.362,6	749,9	6,5%	32,6%
6. Inversions reals	900,4	1.433,0	110,7	-62,5	-36,1%	7,7%
7. Transferències de capital	719,6	1.144,0	88,9	-16,5	-15,7%	7,8%
Despeses de capital	1.620,0	2.577,0	199,6	-79,0	-28,4%	7,7%
Despeses no financeres	34.470,9	40.468,7	12.562,2	670,9	5,6%	31,0%
8. Variació d'actius financers	867,9	884,8	265,1	44,2	20,0%	30,0%
9. Variació de passius financers	10.615,2	10.615,2	2.793,4	-265,5	-8,7%	26,3%
Despeses financeres	11.483,1	11.500,0	3.058,5	-221,3	-6,7%	26,6%
Total despeses	45.954,0	51.968,8	15.620,7	449,6	3,0%	30,1%

Font: Sistemes Corporatius Econòmics Financers de la Generalitat de Catalunya. OR: obligacions reconegudes; PD: pressupost definitiu.

El quadre 2.1.3 mostra l'estat d'execució de la despesa per capítols a 30 d'abril de 2025. En total la despesa executada és un 3% superior a la despesa executada en el mateix període de l'any anterior

El 23,2% de la despesa executada, 3.625,5 M€, correspon a les remuneracions de personal, que s'incrementen 166,7 M€, un 4,8% respecte de 2024. Els factors que expliquen el creixement són quatre: els increments retributius, la millora de condicions laborals d'alguns col·lectius, l'increment de dotacions i el major de cost de seguretat social. Al juliol de 2024 es va abonar amb efectes retroactius d'1 de gener l'increment retributiu fix del 2%. Pel que fa al nombre de dotacions de personal, destaca l'augment de docents per les incorporacions del curs 2024-2025 i l'augment de les substitucions. En el cas del personal sanitari de l'ICS augmenten les retribucions complementàries i les substitucions. També milloren les condicions laborals del personal dels serveis penitenciaris i dels bombers, i s'incorporen nous efectius de personal de

mossos, bombers i agents rurals. Pel que fa al major cost de seguretat social, a banda del que es deriva de l'increment de les dotacions, han augmentat les bases mínimes i màximes de cotització a la Seguretat Social i el percentatge del Mecanisme d'Equitat Intergeneracional (MEI), s'ha implementat la quota de solidaritat per al sosteniment de les pensions i d'altra banda cal tenir en compte les quotes dels docents que substitueixen les jubilacions acollides majoritàriament a MUFACE i per tant no tenien despesa de seguretat social.

El 29,7% de la despesa executada correspon a les despeses corrents de béns i serveis, amb 4.641,3 M€, que augmenten en 252,4 M€, un 5,8% respecte de 2024, principalment per una comptabilització major dels concerts sanitaris i socials, dels subministraments i serveis sanitaris de l'ICS i de les despeses TIC. En canvi ha estat menor la comptabilització dels lloguers d'Infracat del Departament d'Educació i Formació Professional.

El 0,8% de la despesa executada correspon a les despeses financeres, amb 127,2 M€. Els interessos i les despeses de formalització del deute es redueixen en 34,5 M€, un 21,3% respecte de 2024. Es deu a una lleugera baixada dels índexs de referència del deute a tipus d'interès variable i, sobretot, a les diferències en el calendari d'amortització i de pagament d'interessos de les operacions de deute.

El 25,4% de la despesa executada són transferències corrents per 3.968,6 M€ i augmenten en 365,3 M€, un 10,1% respecte de 2024. Principalment per la transferència per la gestió del servei de Rodalies RENFE de l'any 2024 i per una comptabilització major dels ajuts a la dependència, del funcionament de les llars d'infants municipals i de la despesa de farmàcia, així com de la transferència a l'Agència de l'Habitatge de Catalunya. En canvi ha estat menor el ritme de comptabilització de les transferències al Consorci ATM, al CTTI, a l'AGAUR, als Consells comarcals pel transport i menjador escolar i del fons per al foment del turisme. Tanmateix, l'any passat s'havien abonat els ajuts a agricultors per la sequera. Cal tenir en compte que els primers mesos de l'any l'execució és variable, especialment en períodes de pròrroga pressupostària.

Un altre 0,7% de la despesa executada correspon a les inversions reals, amb 110,7 M€ i disminueixen 62,5 M€, un 36,1% respecte de 2024, sobretot perquè el ritme de comptabilització de les aportacions a Infraestructures.cat per part del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica ha estat menor, així com també de les inversions en edificis del Departament d'Educació i Formació Professional, del CatSalut i de l'ICS i de maquinària i utilitatge del CatSalut i de l'ICS.

El 0,6% de la despesa executada són transferències de capital, amb 88,9 M€ i disminueixen 16,5 M€, un 15,7% respecte de 2024, sobretot perquè el ritme de comptabilització d'algunes transferències ha estat menor, com les de l'ICAEN, l'AGAUR i l'OSIC, així com del foment de l'ús de les assegurances agràries i del foment del Contracte Global d'Explotació. En canvi ha estat major en el cas de les transferències a les corporacions locals per part dels departaments d'Empresa i Treball i de Territori, Habitatge i Transició Ecològica i a l'Agència de Residus de Catalunya, entre altres.

L'1,7% de la despesa executada correspon a la variació d'actius financers, amb 265,1 M€ i ha augmentat en 44,2 M€, un 20% respecte de 2024, per la comptabilització de les aportacions de capital a l'Agència de l'Habitatge de Catalunya i a la Fundació de Gestió Sanitària de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. En canvi el ritme de comptabilització ha estat menor en el cas de les aportacions de capital a Circuits de Catalunya SL i a Energies Renovables Públiques de Catalunya i de les aportacions a fons de garantia per operacions de préstecs o avals gestionats per l'ICF, entre altres.

El 17,9% de la despesa executada correspon a la variació de passius financers, amb 2.793,4 M€, i ha disminuït 265,5 M€, un 8,7% respecte de 2024, per les variacions en el calendari d'amortitzacions del deute, de préstecs, de bestretes i d'altres crèdits. S'han amortitzat préstecs, bestretes i altres crèdits en euros del sector públic de l'Estat a llarg termini per 2.719,8 M€ i la resta són préstecs i altres crèdits en euros d'entitats de crèdit a llarg termini.

Saldos d'operacions pressupostàries

El saldo d'operacions corrents del SPA a 30 d'abril és de -1.739,1 M€ i el d'operacions de capital de 88,2 M€, que en conjunt resulten en un dèficit de les operacions no financeres de -1.650,8 M€. Si s'exclouen els interessos del deute, el saldo primari d'operacions corrents és de -1.611,9 M€, fet que indica un dèficit corrent primari. Respecte del mateix període de 2024 s'observa un deteriorament del saldo per operacions no financeres de 1.079,6 M€. Els ingressos corrents disminueixen alhora que les despeses corrents augmenten, i tant els ingressos de capital com les despeses de capital disminueixen.

Quadre 2.1.4
EVOLUCIÓ FINANCERA
ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU
Milions € i % de variació

	Pressupost inicial	Pressupost definitiu	Execució a a abril 2024	Execució a abril 2025	Variació	
					M€	%
Ingressos corrents	38.131,2	38.333,0	10.933,2	10.623,5	-309,7	-2,8%
Despeses corrents	32.850,9	37.891,8	11.612,7	12.362,6	749,9	6,5%
Saldo operacions corrents	5.280,3	441,3	-679,4	-1.739,1	-1.059,7	-156,0%
Saldo corrent primari	6.064,5	1.227,2	-517,8	-1.611,9	-1.094,1	-211,3%
Ingressos de capital	105,9	119,1	386,7	287,8	-98,9	-25,6%
Despeses de capital	1.620,0	2.577,0	278,6	199,6	-79,0	-28,4%
Saldo operacions de capital	-1.514,1	-2.457,8	108,1	88,2	-19,9	-18,4%
Saldo operacions no financeres	3.766,2	-2.016,5	-571,3	-1.650,8	-1.079,6	-189,0%
Saldo primari op. no financeres	4.550,5	-1.230,6	-409,6	-1.523,6	-1.114,0	-272,0%

Font: Sistemes Corporatius Econòmics Financers de la Generalitat de Catalunya.

Execució: en el cas de les despeses, obligacions reconegudes, i en el cas dels ingressos, drets liquidats.

Cal tenir en compte que el càlcul del dèficit d'acord amb els criteris del Sistema Europeu de Comptes és diferent dels criteris de comptabilitat pressupostària, i que els Fons NGEU són neutres des del punt de vista del càlcul del dèficit.

D'altra banda, els saldos pressupostaris al llarg de l'exercici i la seva variació respecte de l'exercici anterior resulten poc significatius pel que fa a l'evolució anual ja que es veuen molt afectats pels canvis en la liquidació i aplicació dels ingressos i per les variacions en el ritme de comptabilització de les despeses.

2.2. Projectió de liquidació del pressupost vigent

En aquest apartat es presenta la previsió de tancament per a l'any 2025 del Sector Administració Pública de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el Sistema Europeu de Comptes (SEC). Les dades de previsió d'ingressos i despeses corresponen a l'àmbit sector públic administratiu incloent l'Institut Català de la Salut, i no inclouen ni els Fons de la Participació dels Ens locals en els Ingressos de l'Estat (PIE) ni els Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrícola (FEAGA), respecte als quals la Generalitat únicament fa de caixa pagadora.

Durant l'exercici 2025 els comptes públics es regeixen per les condicions de la pròrroga establerta en el Decret 478/2024, de 17 de desembre, pel qual s'estableixen els criteris d'aplicació de la pròrroga dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2023.

Previsió de tancament dels ingressos del SPA i l'ICS

L'estimació de la liquidació d'ingressos per al 2025 és de 41.578 M€, import 992 M€ superior als drets liquidats en 2024 i 3.341 M€ més que els previstos a la pròrroga pressupostària. L'augment respecte al 2024 és de tan sols un 2,4% i s'explica per l'evolució dels ingressos del model de finançament i, més concretament, de la liquidació del model de finançament, que cau en 1.598 M€ (vegeu el quadre 2.2.2). Aquesta reducció es deu a que la liquidació de l'any 2022, i rebuda en 2024, va ser excepcionalment elevada perquè els ingressos dels tributs cedits subjectes a liquidació van ser molt superiors als previstos inicialment.

Quadre 2.2.1

PREVISIÓ DE TANCAMENT. INGRESSOS NO FINANCERS PER CAPÍTOLS

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU I ICS

Milions € i % de variació

Capítols	Prev. Liquidació 2025	Var. respecte Liq 2024		Var. respecte Pròrroga 2025	
		M€	%	M€	%
1. Impostos directes	19.913,1	1.189,1	6,4	213,2	1,1
2. Impostos indirectes	16.295,8	642,3	4,1	599,8	3,8
3. Taxes, venda de béns i serveis i altres ingressos	1.149,0	-62,4	-5,2	485,8	73,3
4. Transferències corrents	3.199,6	-482,0	-13,1	1.153,0	56,3
5. Ingressos patrimonials	126,8	6,4	5,3	101,4	399,4
6. Alienació d'inversions reals	4,5	0,0	-	4,5	-
7. Transferències de capital	889,6	-301,3	-25,3	783,7	740,1
Total ingressos no financers	41.578,5	992,2	2,4	3.341,4	8,7

*No s'inclou PIE i FEAGA

Per capítols, s'observa com els impostos directes creixen un 6,4% respecte a la liquidació del 2024 i els impostos indirectes ho fan en un 4,1%. La positiva evolució del impostos s'explica fonamentalment per les bestretes de l'impost sobre la renda de les persones físiques i l'IVA i pel comportament de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats. Pel que fa als ingressos d'aquest tribut cal destacar que l'any 2025 es preveu una millora de la recaptació de 80 M€ per l'impacte de les mesures¹ aprovades en el Decret Llei 5/2025, de 25 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en matèria fiscal, de despeses de personal i altres administratives. Contràriament, els ingressos provinents de taxes i altres ingressos i

¹ Els principals impactes positius es deriven de l'eliminació de la bonificació de la quota en TPO per la transmissió d'habitatges a empreses del sector immobiliari i l'augment del tipus de transmissions patrimonials oneroses (TPO) fins al 20% per l'adquisició d'habitatges per grans tenidors.

transferències cauen, amb una reducció conjunta del 14%. La reducció de 62 M€ del capítol 3 es produeix perquè en 2024 es van cobrar 3 anualitats de la contribució pel servei d'incendis. La reducció dels fons provinents de transferències és conseqüència, bàsicament, de l'empitjorament de la liquidació del model de finançament i de la reducció dels ingressos provinents dels NGEU.

Quadre 2.2.2

PREVISIÓ DE TANCAMENT. INGRESSOS PER GRANS CONCEPTES

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU I ICS

Milions € i % de variació

Capítols	Prev. Liquidació 2025	Var. respecte Liq 2024		Var. respecte Pròrroga 2025	
		M€	%	M€	%
Bestretes del model de finançament	28.255,1	2.610,0	10,2	26,5	0,1
Liquidacions del model de finançament	2.602,1	-1.597,7	-38,0	-0,0	0,0
Altres ingressos impositius	6.042,0	517,6	9,4	813,0	15,5
Taxes i altres ingressos	1.149,0	-62,4	-5,2	485,8	73,3
Transferències Next Generation	540,5	-507,7	-48,4	540,5	-
Fons europeus	216,8	7,6	3,6	150,5	226,7
Transferències finalistes de l'Estat i altres	2.508,4	176,4	7,6	1.234,0	96,8
Transferències no finalistes	133,3	-158,2	-54,3	-14,7	-9,9
Ingressos patrimonials	126,8	6,4	5,3	101,4	399,4
Alienació d'inversions reals	4,5	0,0	0,0	4,5	-
Total ingressos no financers	41.578,5	992,2	2,4	3.341,4	8,7

*No s'inclou PIE i FEAGA

Respecte als ingressos recollits a la pròrroga s'observa un diferencial positiu del 8,7%, que s'explica pel creixement de les transferències, tant corrents com de capital, dels impostos indirectes i de les taxes i altres ingressos. En el cas de les transferències, l'augment es deu a que la pròrroga pressupostària no contempla els ingressos dels NGEU, dels quals s'incorpora una estimació a la previsió de tancament (541 M€). D'altra banda, les estimacions de la pròrroga de les transferències finalistes de l'Estat i dels fons europeus també són més baixes que la previsió, d'acord amb la informació disponible actualment. En el cas de les transferències de l'Estat destacar que la pròrroga no inclou els imports vinculats a l'acord de la CMAEF i que sumen un total de 745 M€, la major part dels quals corresponen al traspàs de rodalies (355 M€), al fons de recerca (264 M€) i al desplegament dels mossos d'esquadra (121 M€). Pel que fa als ingressos impositius, l'augment es deu a la revisió de la previsió de recaptació de l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, l'impost de successions i donacions i patrimoni. D'altra banda, i pel que fa als ingressos afectats, s'ha d'assenyalar que en una situació de pròrroga l'import que és recull és el del pressupost que es prorroga, tret que la previsió sigui inferior, i que en aquest cas és el del 2023. Aquest fet afecta de forma rellevant tant a l'impost sobre estades en establiments turístics com al d'instal·lacions que incideixen en el medi ambient. Pel què fa a les taxes, venda de béns i serveis i altres ingressos el diferencial s'explica perquè a les estimacions inicials s'aplica un criteri de prudència de determinats ingressos com, per exemple, els provinents de recàrrecs i multes inclosos, mentre que la previsió

de tancament s'ajusta a la liquidació observada en anys anteriors i a l'execució dels primers mesos de l'exercici.

Previsió de tancament de les despeses SPA+ICS

La previsió de despesa per al 2025 és de 42.988 M€, import que representa 1.834 M€ més que la liquidació del 2024 i 8.517 M€ més que el pressupost prorrogat.

Quadre 2.2.3

PREVISIÓ DE TANCAMENT. DESPESES PER CAPÍTOLS

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU I ICS

Milions € i % de variació

Capítols	Prev. Liquidació 2025	Var. respecte Liq 2024		Var. respecte Pròrroga 2025	
		M€	%	M€	%
1. Remuneracions de personal	12.083,0	611,4	5,3%	1.132,6	10,3%
2. Despeses corrents de béns i serveis	13.957,4	197,1	1,4%	3.310,4	31,1%
3. Interessos	1.561,7	236,4	17,8%	777,4	99,1%
4. Transferències corrents	12.854,2	401,3	3,2%	2.685,0	26,4%
5. Fons de contingència	0,0	0,0	-	-300,0	-100,0%
Total despeses corrents	40.456,3	1.446,2	3,7%	7.605,3	23,2%
6. Inversions reals	1.356,2	305,1	29,0%	455,8	50,6%
7. Transferències de capital	1.175,6	82,4	7,5%	456,0	63,4%
Total despeses de capital	2.531,7	387,5	18,1%	911,8	56,3%
Total despeses no financeres	42.988,0	1.833,7	4,5%	8.517,1	24,7%

*No s'inclou PIE i FEAGA

Respecte el 2024, les despeses no financeres previstes augmenten un 4,5%. Les principals variacions s'expliquen per l'increment de les retribucions de personal, que augmenten en 611 M€ per la provisió d'increment retributiu del 2% del 2025² i del 0,5% vinculat a l'evolució de l'IPC del 2024 que caldrà satisfer amb efectes retroactius a 1 de gener de 2024, els programes temporals de personal, les ampliacions de plantilla, les recurrències i la despesa de substitucions i seguretat social.

La resta de despeses corrents augmenten en 835 M€, dels quals 236 M€ s'expliquen per l'increment dels interessos del deute. Aquesta despesa augmenta un 17,8% respecte l'any passat. També augmenten les despeses de l'àmbit de salut, derivat, entre altres, pel trasllat a les tarifes per la compra de serveis concertats dels increments retributius previstos pel 2025 i per la

² L'Estat encara no ha aprovat l'increment retributiu del personal de les administracions públiques per a l'exercici 2025, en aquesta previsió s'ha considerat un increment del 2%.

dinàmica creixent de la despesa farmacèutica i en MHDA. La previsió de despesa del 2025 inclou també les despeses que es finançaran a càrrec dels tres suplementos de crèdit aprovats pels Decrets Llei 7/2025, 8/2025 i 11/2025. Aquests suplementos inclouen les despeses vinculades als compromisos de despesa inajornables com per exemple els increments retributius aprovats des del 2023, les despeses per garantir la correcta prestació dels serveis sanitaris, educatius i els serveis socials de dependència i residencials, entre altres. Finalment, es preveu que les despeses de capital augmentin en 387 M€, un 18,1%, entre d'altres motius per les actuacions previstes en matèria d'habitatge i millora i renovació de les xarxes de subministrament d'aigua i de regadius, i per l'augment del ritme d'execució dels projectes MRR que han de finalitzar el 2026.

La despesa prevista per al 2025 és superior al pressupost inicial prorrogat en 8.517 M€, el que representa un increment del 24,7%.

La previsió de tancament de les remuneracions de personal preveu un increment de despesa de 1.133 M€ (un 10,3%) respecte el pressupost prorrogat, perquè inclou els increments de les retribucions del 2023 del 3,5% (2,5%, 0,5% IPC i 0,5% PIB); del 2024 (2% i 0,5% PIB) i del 2025 (2%). Els programes de personal temporals que es doten inicialment al capítol de despeses corrents i les necessitats de finançament de diversos departaments com el Departament d'Educació -per l'inici del curs escolar, substitucions, equiparació del personal de l'FP, conversió de places de mitja jornada a jornada completa i acords sindicals-, o el Departament de Justícia -per cobrir substitucions i els acord sindicals-, el desplegament de Mossos i les convocatòries de Bombers, entre altres. La despesa final en remuneracions de personal dependrà en gran mesura del ritme d'ocupació de les places creades i que encara no es troben ocupades.

Les despeses corrents de béns i serveis augmenten en 3.310 M€ (un 31,1%) respecte el pressupost prorrogat. La previsió de tancament inclou una estimació de l'ampliació de crèdit de Salut per comptabilitzar despeses d'exercicis anteriors i l'impacte dels increments retributius acordats en la compra de serveis concertats aprovats des del 2023. També s'hi inclou una previsió d'execució dels fons MRR, que es preveu incorporar durant l'execució procedents d'exercicis anteriors i als fons generats per les noves assignacions previstes el 2025 i les despeses que es finançaran a càrrec dels suplementos de crèdit aprovats entre les que destaquen les de l'àmbit dels serveis sanitaris, dels serveis socials residencials.

Els interessos i les despeses de formalització del deute augmenten en 777 M€ respecte el pressupost prorrogat, atenent a les noves previsions de tancament facilitades per política financera i que responen als nous interessos aplicats en els mecanismes de liquiditat.

Les transferències corrents augmenten en 2.685 M€ (un 26,4%) respecte el pressupost prorrogat. Aquest augment de despesa respon principalment a l'estimació de l'ampliació de salut per comptabilitzar la despesa de farmàcia d'exercicis anteriors i també a la dinàmica creixent d'aquesta despesa. El creixement també s'explica per l'execució dels fons procedents dels suplementos de crèdits, com per exemple la despesa en concerts educatius, beques de transport i menjador dels consells comarcals i la despesa per diverses actuacions de rebaixa de preus en l'àmbit dels estudis universitaris i per finançar els increments retributius aprovats des del 2023 en les entitats del sector públic i en el finançament de les universitats públiques. També s'inclou la transferència a Renfe pel traspàs de rodalies.

Les inversions reals i les transferències de capital augmenten 912 M€ respecte el crèdit prorrogat, per una previsió d'execució de fons MRR finançada amb els fons incorporats durant l'execució procedents d'exercicis anteriors i que ha de finalitzar entre aquest exercici 2025 i el 2026. També hi ha una part de l'increment d'aquestes despeses que es finançarà amb els suplementos de crèdit aprovats com per exemple inversions en matèria d'habitatge i de millora de les xarxes de subministrament d'aigua i dels regadius, o infraestructures com l'ETAP Besòs, entre altres.

Previsió de tancament dels ajustos SEC

Com es pot observar al quadre 2.2.4, la previsió de tancament per al 2025 presenta una millora de 1.656 M€ de l'import dels ajustos SEC respecte a la liquidació del 2024, que s'explica, principalment, per l'evolució de la despesa desplaçada, amb una millora de 1.049 M€ (degut a que en 2024 la despesa per la gestió del servei de Rodalies RENFE no es va aplicar al pressupost i a la previsió d'una reducció de la despesa desplaçada en salut, així com d'una millora en la comptabilització de la despesa d'educació i de les prestacions i serveis socials); l'execució dels fons MRR amb un ajust que s'incrementa en 301 M€, i la millora de l'ajust pels Fons Europeus, que passa de -447 M€ a -298 M€.

Respecte al pressupost aprovat, els ajustos milloren en 1.490 M€ com a conseqüència d'una reducció de la despesa desplaçada de 781 M€; un ajust per interessos de 782 M€ que s'explica perquè la despesa prorrogada en interessos és la recollida en el pressupost del 2023, i un ajust

de 510 M€ per fons MRR. La positiva evolució d'aquests ajustos, entre altres, compensa l'eliminació de l'ajust d'inexecució recollit en l'escenari pressupostari i l'ajust negatiu per fons europeus i altres ajustos.

Quadre 2.2.4.

PREVISIÓ DE TANCAMENT. AJUSTOS SEC

ÀMBIT SECTOR ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Milions € i % de variació

Conceptes	Prev. Liquidació 2025	Var. respecte Liq 2024		Var. respecte Pròrroga 2025	
		M€	%	M€	%
Liq. negatives sistema finançament	124,8	-	0,0	-	0,0
Recaptació incerta	-126,0	114,0	47,5	0,0	0,0
Despesa desplaçada	781,0	1.049,0	391,4	781,0	-
Aportacions de capital	-651,8	85,2	11,6	140,5	17,7
Altres unitats considerades AP	640,9	234,9	57,9	368,3	135,1
Inexecució	-	-	-	-744,9	-100,0
Ajust per interessos meritats	-2,4	-35,4	-107,3	779,9	99,7
Inversions APP's	53,5	1,5	2,9	0,0	0,1
Fons Europeus	-297,7	149,3	33,4	-297,7	-
Mecanisme de Recuperació i Resiliència	510,4	300,7	143,3	510,4	-
Altres ajustos	-35,2	-242,6	-117,0	-47,6	-383,6
Total ajustos SEC	997,5	1.656,5	251,4	1.489,8	302,6

Compte financer

El quadre 2.2.5 mostra el compte financer amb una previsió de tancament per al 2025, en termes SEC, d'un dèficit del 0,1% del PIB. Comparat amb el resultat del 2024, la millora és de tres dècimes de PIB, passant d'un dèficit del 0,4% del PIB al 0,1% del PIB. Aquesta millora s'explica per l'impacte de les mesures d'ingressos aprovades mitjançant el Decret 5/2025 (155 M€, vegeu quadre 4.2.1), la bona evolució dels ingressos impositius i per la millora dels ajustos SEC.

Comparat amb el pressupost aprovat, la previsió de tancament suposa un empitjorament d'1,1 punts de PIB, atès que la pròrroga pressupostària preveia un superàvit del 0,9% del PIB com a resultat de la pròrroga dels crèdits de despesa de 2023.

Quadre 2.2.5.

PREVISIÓ DE TANCAMENT. COMPTE FINANCER

ÀMBIT SECTOR ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Milions € i % variació

	Prev. Liquidació 2025	Var. respecte Liq 2024		Var. respecte Pròrroga 2025	
		M€	%	M€	%
Ingressos corrents	40.684,4	1.293,5	3,3	2.553,3	6,7
Despeses corrents	40.456,3	1.446,2	3,7	7.605,3	23,2
Saldo corrent	228,2	-152,8	40,1	-5.052,1	95,7
Ingressos de capital	894,1	-301,3	-25,2	788,2	744,3
Despeses de capital	2.531,7	387,5	18,1	911,8	56,3
Saldo de capital	-1.637,7	-688,7	72,6	-123,6	-8,2
Fons de Contingència	-	-	--	-300,0	-100,0
RESULTAT NO FINANCER	-1.409,5	-841,5	-148,2	-4.875,7	140,7
Ajustos SEC	997,5	1.656,5	251,4	1.489,8	-302,6
CAPACITAT/NECESSITAT DE FINANÇAMENT	-412,0	815,0	66,4	-3.385,9	113,9
CAPACITAT/NECESSITAT DE FINANÇAMENT (% PIB)	-0,1	0,3	--	-1,1	--

2.3. Riscos fiscals

Riscos d'ingressos

El 74,3% dels ingressos no financers previstos provenen de les bestretes i liquidacions del model de finançament que tenen un risc molt reduït. La previsió de liquidació d'aquests ingressos es correspon els imports que l'Estat va comunicar el juliol del 2024. Els imports definitius de les liquidacions que es rebran poden diferir lleugerament d'aquestes xifres perquè s'hauran calculat d'acord amb les dades de la recaptació real dels impostos. La diferència, però, serà reduïda. Cal tenir en compte que el sistema de bestretes i liquidacions fa que els xocs macroeconòmics imprevistos que poden afectar a les recaptacions dels impostos, no es traslladin automàticament als ingressos de la Generalitat en l'exercici que tenen lloc sinó que afectaran les liquidacions del model a dos exercicis posteriors. Per tant, les possibles desviacions de projeccions macroeconòmiques per al 2025, a conseqüència de la materialització de possibles impactes com l'efecte dels aranzels en el PIB i la inflació, tindran impacte en les liquidacions del 2027.

Pel què fa al les previsions de recaptació, s'ha de tenir en compte que l'evolució del mercat immobiliari pot variar. Les previsions de recaptació dels impostos de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats s'han realitzat preveient una alça de les compravendes d'habitatges d'acord amb l'evolució d'aquesta variable els primers mesos de l'any. Si l'evolució del mercat immobiliari canvia, sigui amb una intensificació o amb una reducció del creixement, la recaptació d'aquests impostos també variarà. Els ingressos d'aquests impostos amplifiquen el cicle

immobiliari: en períodes de creixement, augmenten més intensament que el nombre de compravendes o els preus, mentre que en les recessions baixen encara més.

D'altra banda, també cal tenir en compte el risc de les transferències finalistes, que suposen el 7,9% de la previsió d'ingressos no financers, perquè el seu import es va coneixent al llarg de l'exercici. Les transferències finalistes que encara no s'han assignat a convenis, conferències sectorials, o les que corresponen a la previsió de certificació dels Fons Europeus o ja estan acordades però encara no s'han rebut poden tenir un marge de desviació. Per exemple, la CMAEF va acordar una transferència estatal pel Pla d'Acció de Rodalies que encara no s'ha rebut i hi ha imports del Mecanisme de recuperació i Resiliència (MRR) que ja s'han assignat a Catalunya però que encara no s'han ingressat. D'altra banda, poden haver-hi devolucions d'ajuts i subvencions ja atorgades, que es reflecteixen al pressupost com un ingrés negatiu. Cal tenir en compte que els ingressos finalistes no tenen un impacte en el dèficit.

Riscos de despeses

El percentatge d'execució previst en les despeses és del 94,4% del pressupost definitiu, que està en línia amb el tancament de l'exercici 2024. Però cal tenir en compte que s'ha tramitat un suplement de crèdit que fa incrementar la disponibilitat de recursos i en alguns casos, com el de la despesa en inversions, el ritme d'execució pot ser més lent. Per tant, el percentatge d'execució final pot variar respecte el previst (94,4%), cada punt percentual d'execució equival, aproximadament, a una variació de despesa de +/-454 M€.

El percentatge d'execució previst respon, d'una banda, a què no es preveu executar la totalitat dels fons MRR incorporats al pressupost, perquè el període d'execució d'aquests fons arriba fins l'exercici 2026. Aquesta casuística és específica d'aquest tipus de fons i ja va afectar l'execució dels tres exercicis anteriors. D'altra banda, un altre factor que afecta al percentatge previst és el ritme d'ocupació de les places vacants del pressupost.

Finalment, caldrà estar amatents al ritme de licitació de les obres previstes que també poden afectar a les previsions de tancament.

No es preveuen riscos addicionals que no puguin ser atesos amb el crèdit previst en el fons de contingència o en els suplements de crèdit.

2.4. Seguiment de la regla de la despesa

El nou marc de governança fiscal de la UE, aprovat el 30 d'abril del 2024, ha suposat, entre d'altres canvis, que la regla de despesa prengui una gran rellevància, atès que és l'indicador operatiu sobre el que s'instrumenta la regulació de l'estabilitat i la sostenibilitat financera de les finances públiques.

És per això, que s'ha considerat oportú introduir en aquest informe un apartat on s'analitzi l'evolució prevista de la despesa, a efectes de compliment de la regla de la despesa, d'acord amb la projecció de liquidació de l'exercici en curs. Paral·lelament, amb la inclusió d'aquest apartat també es dona resposta a la recomanació feta per l'AIREF en el marc de l'Informe sobre els pressupostos inicials 2025 de la comunitat autònoma de Catalunya publicat el 10 d'abril.

Les dades publicades per la IGAE corresponents al mes de març, mostren un creixement de la despesa no financera del 3,7%. Descomptant la despesa no computable, d'acord amb l'article 12 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat i sostenibilitat financera, s'estima que la despesa computable creix un 3,9% en el primer trimestre de l'any.

Quadre 4.6.1

SEGUIMENT REGLA DE DESPESA. PRIMER TRIMESTRE 2025

ÀMBIT SECTOR ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Milions € i % de variació

	març-24	març-25	Variació (%)
Despesa no financera	10.378	10.762	3,7
Despesa no computable	1.717	1.764	2,8
Interessos	381	426	11,8
Transferències finalistes	868	919	5,9
Model de finançament	467	419	-10,4
Despesa computable	8.661	8.998	3,9

A partir de l'anterior podem concloure que hi ha un risc d'incompliment de la regla de despesa, ja que el creixement de la despesa computable observat en el primer trimestre de l'any és 0,7 dècimes superior a la taxa de referència per al 2025 que és del 3,2%. No obstant això, la previsió de tancament de l'exercici 2025 pel que fa al sector públic administratiu, incloent l'ICS, preveu una reconducció en el ritme de creixement de la despesa computable com a conseqüència de la implementació d'una sèrie de mesures, entre elles la limitació en el creixement de la despesa meritada de salut, per tal que no creixi per sobre de la taxa de referència de creixement de la despesa computable (3,2%). Així com altres mesures en matèria de drets socials i educació

encaminades a promoure la gestió eficient de la despesa. I finalment, l'establiment d'uns criteris de contenció del creixement de la despesa.

En aquest sentit, en el quadre 4.6.2 es presenta l'estimació del creixement pel 2025 de la despesa computable, a partir del qual es mostra el compliment de la regla de despesa per al perímetre del sector públic administratiu (incloent l'ICS) que és l'àmbit de referència de l'estadística d'execució pressupostària presentades en l'apartat 2.2. Malgrat que el sector públic administratiu no és el perímetre d'aplicació de la regla de despesa sí que és l'àmbit de millor control per part dels gestors públics i, alhora, el que determina el comportament de la despesa en termes SEC.

Les dades mostren un creixement de la despesa no financera del sector públic administratiu, incloent l'ICS, d'un 4,5%, taxa que cau fins al 2%, en termes de despesa meritada. Pel que fa a la despesa computable- que és la que cal tenir en compte a l'hora d'analitzar el compliment de la regla de despesa-, la variació és de l'1,3%, valor significativament inferior a la taxa de referència (3,2%).

Quadre 4.6.2

SEGUIMENT REGLA DE DESPESA. PREVISIÓ 2025

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU I ICS

Milions € i % de variació

	2024	2025	Variació (%)
Despesa no financera	41.154	42.988	4,5
Ajustos meritament	235	-779	
Despesa meritada	41.389	42.209	2,0
Interessos meritats	1.292	1.564	21,0
Transferències d'altres administracions i de la UE	3.623	3.603	-0,6
Mesures d'ingressos		80	--
Despesa computable	36.474	36.962	1,3

3. Context econòmic i social

3.1. Context econòmic

3.1.1. Entorn econòmic

L'escenari econòmic global de la primera meitat del 2025 i les previsions a curt i mitjà termini es caracteritzen per una notable incertesa. El retorn de Donald Trump a la Casa Blanca ha anat acompanyat d'anuncis i mesures disruptives que suposen un punt d'inflexió en el funcionament de l'economia internacional.

El viratge cap a una orientació menys aperturista i una actitud poc entusiasta amb la integració econòmica global per part de l'administració estatunidenca no constitueix una novetat: des de la crisi financera, i particularment des del primer mandat de Trump, es poden identificar línies de continuïtat. No obstant això, els primers mesos del 2025 marquen una clara ruptura per l'acceleració i l'aprofundiment del que ja s'albira com un canvi de paradigma en el règim internacional.

La tornada de Donald Trump a la presidència es produeix en un moment econòmic definit per la gradual estabilització del creixement, després de les pertorbacions de la crisi sanitària i la crisi energètica. El creixement durant els anys 2023 i 2024 ha confirmat l'aterratge suau després de la successió de turbulències que han posat a prova la resiliència de l'economia mundial.

Els cent primers dies d'aquesta segona legislatura del mandatari estatunidenc s'han caracteritzat per un intens activisme de l'executiu en tres àmbits prioritaris: política migratòria, despesa pública i administració, i política comercial. Per les seves potencials implicacions no només per al funcionament del comerç, sinó també per al sistema financer i monetari internacional, els anuncis i decisions en matèria aranzelària han adquirit un protagonisme extraordinari.

Les previsions dels principals organismes internacionals, enmig del desplegament de l'ofensiva aranzelària i les negociacions en curs, estan fortament condicionades per incògnites de diversa naturalesa sobre el futur immediat. Primerament, persisteix una elevada incertesa sobre la magnitud i la distribució asimètrica per països dels aranzels nord-americans; dubtes que s'han intensificat arran de les contínues rectificacions i suspensions temporals que han seguit molts dels anuncis inicials.

A l'espera d'una major definició de l'estructura aranzelària a la primera economia i principal mercat d'exportació mundial, les incerteses s'estenen també a les respostes dels socis comercials dels Estats Units i els possibles efectes de segona ronda, segons els nous acords que s'assoleixin i les eventuals represàlies. Per aquest motiu, la naturalesa i abast dels impactes en el mercat global i en les diferents economies resulten difícils de pronosticar: en l'escenari actual, el xoc tindria un caràcter estanflacionari als Estats Units (per la contracció de l'oferta de productes i força laboral combinada amb l'increment dels preus), mentre que els efectes previsibles serien principalment depressius a la resta d'economies, especialment aquelles amb major dependència de les exportacions al mercat estatunidenc. Aquesta dinàmica, però, podria variar substancialment en funció dels factors esmentats.

QUADRE 3.1.1
PREVISIONS DE L'ECONOMIA INTERNACIONAL
(% de variació anual)

	Projeccions		
	2024	2025 (p)	2026 (p)
Economia mundial	3,3	2,8	3,0
Economies avançades	1,8	1,4	1,5
Estats Units	2,8	1,8	1,7
Japó	0,1	0,6	0,6
Regne Unit	1,1	1,1	1,4
Zona euro	0,9	0,8	1,2
Alemanya	-0,2	0,0	0,9
França	1,2	0,6	1,0
Itàlia	0,7	0,4	0,8
Espanya	3,2	2,5	1,8
Economies emergents i en desenvolupament	4,3	3,7	3,9
Xina	5,0	4,0	4,0
Índia	6,5	6,2	6,3
Comerç mundial	3,8	1,7	2,5

(p) Previsió.

Font: FMI (abril de 2025) i Eurostat.

En qualsevol cas, més enllà del canal comercial, la incertesa per si mateixa pot generar un impacte econòmic immediat, com s'ha evidenciat en les darreres setmanes d'inestabilitat financera. Els riscos creixents i la imprevisibilitat de l'escenari poden desencadenar turbulències als mercats borsaris, però també afectar els tipus de canvi, els preus de les primeres matèries i les decisions d'inversió, contractació i consum dels diferents agents econòmics.

Davant aquest panorama, el Fons Monetari Internacional (FMI) ha elaborat diversos escenaris alternatius que implicarien una variabilitat considerable (aproximadament 4 dècimes) en el ritme de creixement de l'economia mundial per al 2025 i el 2026. En l'escenari base, que incorpora els aranzels anunciats el 2 d'abril, el creixement previst per a aquest any patiria una correcció a la baixa de mig punt percentual respecte a les projeccions del passat gener. Les rebaixes de previsions serien generalitzades i d'intensitat notable per a la majoria d'economies avançades i les principals emergents, excepte Espanya, que veuria millorats els seus pronòstics en 2 dècimes.

La desacceleració seria especialment marcada per als Estats Units a causa dels colls d'ampolla i els efectes en la demanda de consum i inversió derivats de l'augment dràstic dels aranzels. L'FMI retalla en 0,9 i 0,4 punts percentuals (pp), respectivament, les seves estimacions de fa 2 mesos per a l'economia nord-americana el 2025 i 2026. Tot i això, el seu creixement assoliria un 1,8 % i un 1,7 %, que si bé representa una frenada considerable respecte dels darrers anys, es traduiria en un dinamisme superior al de la majoria d'economies avançades (1,4 % i 1,5 % per als propers dos exercicis, respectivament).

En les economies avançades més vinculades als Estats Units, els impactes del canvi d'escenari serien especialment pronunciats: el Regne Unit i el Japó pateixen correccions a la baixa de mig punt per al creixement projectat el 2025.

En una línia semblant, Itàlia i Alemanya, els països més dependents de les exportacions al mercat nord-americà entre les grans economies de la zona euro, patirien també una rebaixa considerable en les projeccions de l'organisme internacional. Això és especialment preocupant per a l'economia alemanya, en situació d'estancament prolongat des de la pandèmia i que experimentaria un creixement nul al llarg del 2025, després de contreure's lleugerament el 2024. Els problemes de la gran economia industrial de la zona euro llastren el creixement del conjunt, que es mantindria per sota de l'1,0 %.

Davant el feble creixement de la zona euro, el Banc Central Europeu (BCE) manté les retallades de tipus, amb previsió d'arribar al 2,0 % segons l'FMI. Mentrestant, la Fed ha ajornat les seves retallades pels riscos inflacionaris, cosa que ha mantingut i ampliat el diferencial de rendibilitat amb Europa, i preveu tancar l'any al 4,0 %. La inflació global continua moderant-se, tot i persistir en el sector serveis.

La Xina seria la més perjudicada entre les grans economies emergents (amb una rebaixa de 0,6 i 0,5 pp el 2025 i 2026, respectivament), però, atesa la centralitat del mercat nord-americà per a molts països emergents, els efectes serien força generalitzats (mig punt de correcció a la baixa per al conjunt).

Pel que fa al comerç mundial (de béns i serveis), els efectes perjudicials dels aranzels es preveuen intensos, amb una retallada d'1,5 pp respecte a les previsions de gener, que situarien el ritme d'expansió dels intercanvis en l'1,7 %. Cal destacar també les previsions de l'Organització Mundial del Comerç (OMC) sobre el comerç mundial de béns, que es veuria especialment afectat. Per al 2025 el comerç mundial de béns retrocediria un 0,2 %, en contrast amb el creixement que anticipava sense les tarifes i la incertesa actuals (+2,7 %). A més, l'aplicació de mesures de represàlia per part de la resta de països cap als Estats Units, així com un empitjorament dels efectes de la incertesa política, intensificarien la caiguda del comerç de béns per al 2025 (-1,5 %).

En aquest marc general, l'economia espanyola contrasta, novament, no només amb el panorama d'estancament de la zona euro, sinó amb els impactes negatius previstos per a la majoria d'economies arran del gir proteccionista de l'administració Trump. Segons l'escenari macroeconòmic del Banc d'Espanya, el PIB creixeria un 2,7 % el 2025 (+0,2 pp respecte a l'escenari del desembre) i un 1,9 % el 2026.

Aquest bon comportament cal atribuir-lo, primerament, a la solidesa del consum de les llars, que acceleraria el seu creixement gràcies al cercle virtuós que conforma amb un mercat de treball que continua exhibint dinamisme i portaria l'atur a nivells mínims no vistos des d'abans de la crisi financera. En segon lloc, destaca el fort repunt de la inversió (amb un creixement previst del 3,0 %), després d'haver abandonat el terreny contractiu el 2024. El consum públic moderaria el seu fort dinamisme de l'any passat, fins al 2,2 %. El saldo exterior, en canvi, tindria un signe negatiu que cal atribuir, no a una frenada de les exportacions (que mantindrien el ritme del 2,9 %), sinó al fort repunt de les importacions, relacionat en gran part amb el creixement de la inversió i el consum privat.

Les recents previsions que ha fet públiques el Ministeri d'Economia van en sintonia amb les del Banc d'Espanya, amb un creixement del 2,6 % per a l'any 2025. No obstant això, per al 2026, el Ministeri és més optimista, amb un creixement previst del 2,2 %, que reflecteix una evolució més dinàmica de la inversió.

3.1.2 Previsions de l'economia catalana

L'any 2024 l'economia catalana va créixer un 3,6 %, per sobre de les expectatives i en contrast amb l'estancament a la zona euro, en un context marcat per les incerteses geopolítiques. El dinamisme de l'economia catalana al llarg del 2024 es va recolzar en la fortalesa del consum, en una millora de la inversió (gràcies a la relaxació de les condicions financeres) i en la bona evolució de les exportacions de serveis (en especial del turisme). L'augment de l'activitat l'any 2024 va recollir l'aportació favorable tant de la demanda interna (3,2 punts), com de la demanda externa (0,4 punts).

La informació econòmica més recent suggereix una desacceleració del seu ritme d'expansió, des del 3,9 % el quart trimestre del 2024 al 3,2 % el primer trimestre del 2025. En els propers trimestres cal esperar una desacceleració gradual cap a valors més propers a la capacitat de creixement potencial de l'economia catalana. Aquest procés de normalització, en línia amb el que passa a l'economia espanyola, s'inscriu en un context d'incertesa màxima a escala internacional, que podria accelerar aquest alentiment.

No obstant això, l'economia catalana continua mostrant un creixement força diversificat per sectors econòmics, una inflació més baixa, una recuperació sostinguda dels salaris, i una ocupació en augment (tot i que a un ritme més gradual). En el vessant exterior destaca una millora continguda de les exportacions de béns des del segon trimestre del 2024, tot i les tensions geopolítiques.

Les previsions de creixement estan sotmeses a riscos a la baixa, principalment a causa de la guerra aranzelària i la feblesa econòmica de la zona euro. L'impacte negatiu d'aquesta confrontació genera una gran incertesa per la potencial escalada de represàlies a escala global, que pot desencadenar una forta desacceleració del comerç mundial i afectar les cadenes de valor global. A més, la pèrdua de confiança dels agents econòmics, reflectida en l'increment de la volatilitat financera, podria endarrerir decisions d'inversió i contractació. Així mateix, les condicions financeres podrien esdevenir més restrictives, en un context de deteriorament de les perspectives econòmiques i de creixent risc de recessió i inestabilitat financera als EUA.

La previsió del PIB per al 2025 millora quatre dècimes en comparació amb la realitzada el passat octubre, fins al 2,6 %, gràcies sobretot a la revisió a l'alça del consum de les llars. En canvi, les perspectives per a la demanda externa empitjoren.

Així, les previsions d'activitat per al 2025 projecten un avanç del PIB basat en l'impuls de la demanda interna (amb una aportació de 2,9 punts). El consum de les llars mantindria el ritme de creixement, del 3,5 %, gràcies al to positiu del mercat de treball, el creixement sostingut dels salaris i la moderació dels preus. El creixement del consum de les administracions públiques es moderaria (2,9 %), en un context de pròrroga pressupostària i després d'uns anys en què aquest component ha tingut un pes destacat en l'evolució del PIB. Per a la formació bruta de capital es projecta un creixement significatiu, del 3,7 %, gràcies a la millora de les condicions de finançament, el baix nivell d'endeutament empresarial i el suport dels fons NGEU. No obstant això, es tracta del component que pot veure's més afectat per la incertesa dels agents econòmics.

QUADRE 3.1.2
PREVISIONS MACROECONÒMIQUES DE CATALUNYA

		2024	2025 (p)	2026 (p)
PIB	% de variació en volum	3,6	2,6	2,0
PIB	Milions d'euros	316.728	331.468	344.484
Demanda interna	Aportació al creixement	3,2	2,9	2,0
Despesa en consum de les llars	% de variació en volum	3,5	3,5	2,3
Despesa en consum de les administracions públiques ¹	% de variació en volum	5,3	2,9	1,8
Formació bruta de capital ²	% de variació en volum	3,2	3,7	3,2
Saldo exterior	Aportació al creixement	0,4	-0,3	-0,1
Saldo amb l'estranger	Aportació al creixement	-0,1	-0,5	-0,1
Exportacions totals de béns i serveis	% de variació en volum	1,8	1,8	2,7
Importacions totals de béns i serveis	% de variació en volum	2,7	3,8	3,5
Saldo amb la resta d'Espanya	Aportació al creixement	0,5	0,2	0,0
Llocs de treball creats ³	Milers	80,7	59,9	38,1
Llocs de treball creats ³	% de variació	2,2	1,6	1,0
Taxa d'atur	aturats / població activa (%)	8,9	8,5	8,4

(p) Previsions de maig de 2025

¹ Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars.

² Inclou la variació d'existències.

³ En termes equivalents a temps complet.

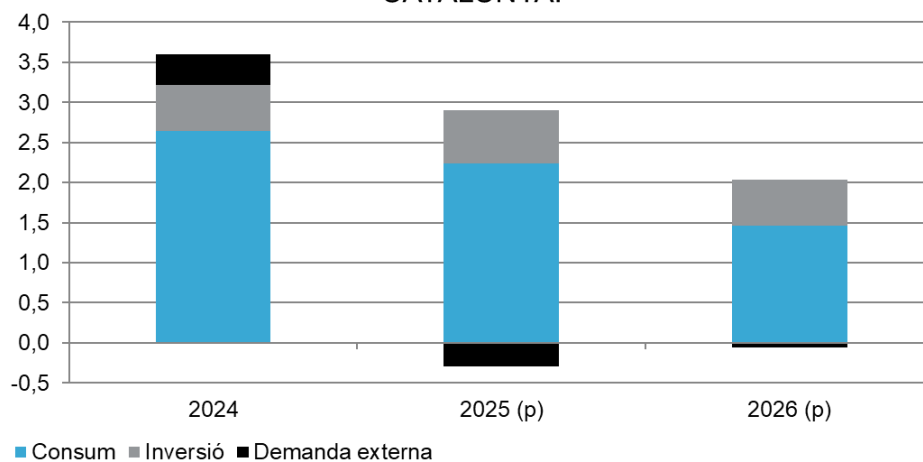
Font: Idescat, INE i Generalitat de Catalunya (Departament d'Economia i Finances).

Per la seva banda, l'aportació de la demanda externa seria negativa, de -0,3 punts, després de quatre anys amb un pes destacat en el patró de creixement. Les exportacions avançarien un 1,8 %, en un context desfavorable a causa de la guerra comercial. En canvi, les importacions presentarien un augment més significatiu, del 3,8 %, per la fortalesa de la demanda interna.

El 2026, l'augment del PIB es moderaria fins al 2,0 %, amb una composició del creixement força similar. El consum de les llars i el consum de les administracions públiques presentarien un creixement més contingut, del 2,3 % i l'1,8 %, respectivament. La formació bruta de capital mantindria un creixement intens, tot i que una mica més moderat, del 3,2 %, per la feblesa en el segment de béns d'equipament. En conjunt, la demanda interna aportaria 2,0 punts al creixement. La demanda externa, per la seva banda, milloraria però continuaria en negatiu, aportant -0,1 punts, amb uns fluxos d'exportacions més dinàmics, del 2,7%, i unes importacions que mantindrien un ritme similar al de l'any anterior, del 3,5 %.

En conjunt, l'economia catalana mostraria un creixement del 2,6 % el 2025 i del 2,0 % el 2026, amb una contribució de la demanda interna de 2,9 i 2,0 punts, respectivament, mentre que la demanda externa restaria 0,3 i 0,1 punts en cadascun d'aquests anys. Aquesta aportació negativa del sector exterior contrasta amb les contribucions positives del bienni anterior, quan va impulsar una cinquena part del creixement total.

GRÀFIC 4.1 APORTACIONS DELS PRINCIPALS COMPONENTS AL CREIXEMENT DEL PIB A CATALUNYA.

(p) Previsions de maig de 2025.

Font: Idescat i Departament d'Economia i Finances.

Nota: el consum inclou el consum de les llars i el consum de les administracions públiques.

Pel que fa al mercat de treball, la creació d'ocupació continuarà, però a un ritme menys intens, després de l'expansió dels anys precedents. Així, el creixement de l'ocupació equivalent a temps complet es reduirà fins a l'1,6 % el 2025 i l'1,0 % el 2026, un ritme que permetria crear gairebé 100.000 llocs de treball en el bienni 2025-2026. Aquesta evolució de l'ocupació, combinada amb un augment significatiu però més atenuat de la població activa, permetria reduir la taxa d'atur fins al 8,5 % el 2025 i 8,4 % el 2026.

3.2. Context social

La darrera edició de l'ECV, publicada el febrer del 2024, es va efectuar l'any 2023. És molt important advertir del fet que tant la taxa de risc de pobresa com la de baixa intensitat del treball fan referència a l'any anterior a l'enquesta, és a dir, el 2022, que va tancar amb una inflació anual del 8,0 %. Per contra, la taxa de privació material i social severa fa referència a l'any 2023.

La renda mitjana neta de les llars

La renda mitjana neta que les llars van percebre durant el 2023 va ser de 41.959 euros, i la renda per persona va ser de 16.546 euros. Els increments nominals en un any van ser, respectivament, del 7,9 % i del 4,5 %. Els increments reals van ser menors, del 4,4 % i de l'1,1 %. Aquests increments de la renda de les llars són els més importants de la sèrie. Cal tenir en compte que el 2023 el salari mínim interprofessional (SMI) va créixer un 8,0 %. L'Indicador de renda de suficiència (IRSC), a partir del qual es calculen prestacions com la Renda garantida de ciutadania, també va créixer un 8,0 %, i el percentatge de llars que van rebre subsidis i prestacions va créixer fins al 33,9 %. Per la seva banda, el 2023 la pensió mitjana de jubilació va augmentar un 9,1 %. Tots aquests percentatges indicats són en termes nominals. Una altra qüestió a tenir en compte, i que també podria explicar aquests increments de renda, és el dinamisme del mercat de treball.

Si la comparació es fa amb la variació de la renda mitjana neta del període de recuperació postcrisi financera (2014-2023), cobert per les edicions ECV 2015 i ECV 2024, l'increment real de la renda ha estat del 14,1 % per a les llars. Com es veurà més endavant, aquest increment es reparteix de manera molt desigual en funció, sobretot, de l'edat i de l'origen dels ingressos.

Els índexs de desigualtat

Amb les dades que fan referència a la renda del 2023, l'índex de Gini va disminuir nou dècimes respecte de l'any anterior, fins al 29,0%, i registra el mínim de la sèrie. Si ho comparem amb el valor de l'edició de l'ECV del 2015, que marca l'inici de la recuperació econòmica que va seguir a la crisi financera, la disminució ha estat de 3,3 punts. Pel que fa a l'índex S80/S20, que relaciona la renda total del 20 % de la població amb ingressos més elevats amb la del 20 % amb ingressos més baixos, la disminució des de l'edició de l'ECV de l'any 2015 també és sensible: va disminuir des d'un valor de 6,0 el 2014 fins al 4,6 el 2024.

Un dels trets més destacats de la darrera edició de l'ECV és el creixement real de la renda, especialment en els quintils més baixos. L'ECV 2024 mostra per al primer quintil un creixement

de la renda real del 3,5 % respecte de l'any anterior, força superior a l'increment registrat pels altres quintils. De fet, durant el període de recuperació de la crisi financera, que inclou ja una dècada (2014-2023), el creixement real de la renda del primer quintil va ser del 20,1 %, mentre que la del segon quintil va ser del 13,8 %. Per altra banda, el creixement pel quart quintil de renda va ser del 10,1 %.

La taxa de risc de pobresa (TRP)

El llindar de risc de pobresa va créixer l'últim any, des dels 12.564,2 fins als 13.311,2 euros, fet que suposa una variació del 5,9 %. Tanmateix, en termes constants, el llindar va créixer un 2,5 %. Aquest augment del llindar en termes nominals ha anat acompanyat d'una disminució de la taxa de risc de pobresa, que assoleix el mínim dels darrers onze anys, des del 18,0 % fins al 17,4 % (22,7 punts menys que abans de pensions i altres transferències). Alhora també es detecta un descens de la taxa de risc de pobresa severa (la qual es calcula amb un llindar del 40 % de la mediana, en lloc del 60 %), que passa d'un màxim de l'11,5 % l'any 2019, a un 7,5 % el 2023, el mínim de la sèrie.

La TRP amaga realitats molt diverses. En primer lloc, es detecta una diferència entre les llars que tenen fills dependents i les llars que no en tenen. Per a les primeres, la TRP és del 22,0 %, mentre que per a les segones és del 12,2 %. Les llars monoparentals són les més pobres: el 42,8 % de les llars monoparentals es troba en risc de pobresa.

L'edat també és un determinant important del nivell de renda. Els infants continuen sent el grup poblacional amb una incidència més elevada: el 27,6 % dels menors de 16 anys es troben en risc de pobresa. Tot i això, cal tenir present que a Catalunya hi ha ajudes destinades a la població infantil en risc socioeconòmic, com les motxilles escolars o els ajuts de menjador escolar, que redueixen la pobresa de les persones perceptores i no estan incorporades en el càlcul de la TRP.

QUADRE 3.2.1.

PERSONES EN RISC DE POBRESA I TAXA, PER SEXE I TIPUS DE LLAR. ECV 2023- ECV 2024

	ECV 2023		ECV 2024	
	Persones (milers)	Taxa (%)	Persones (milers)	Taxa (%)
Sexe				
Dones	743,4	19,0	719,1	17,8
Homes	637,3	17,0	661,9	16,9
Tipus de llar				
Sense fills dependents ⁽¹⁾	486,2	13,1	467,0	12,2
Unipersonal	210,3	24,8	182,6	22,0
Dos adults sense fills dependents	202,7	11,6	175,1	10,2
Altres llars sense fills dependents	73,2	6,5	109,4	8,4
Amb fills dependents ⁽¹⁾	888,5	22,7	895,5	22,0
Un adult amb un o més fills dependents	114,8	33,0	119,9	42,8
Dos adults amb un o més fills dependents	619,2	22,4	604,1	23,0
Altres llars amb fills dependents	154,6	19,2	171,5	14,6
Total	1.380,7	18,0	1.381,0	17,4

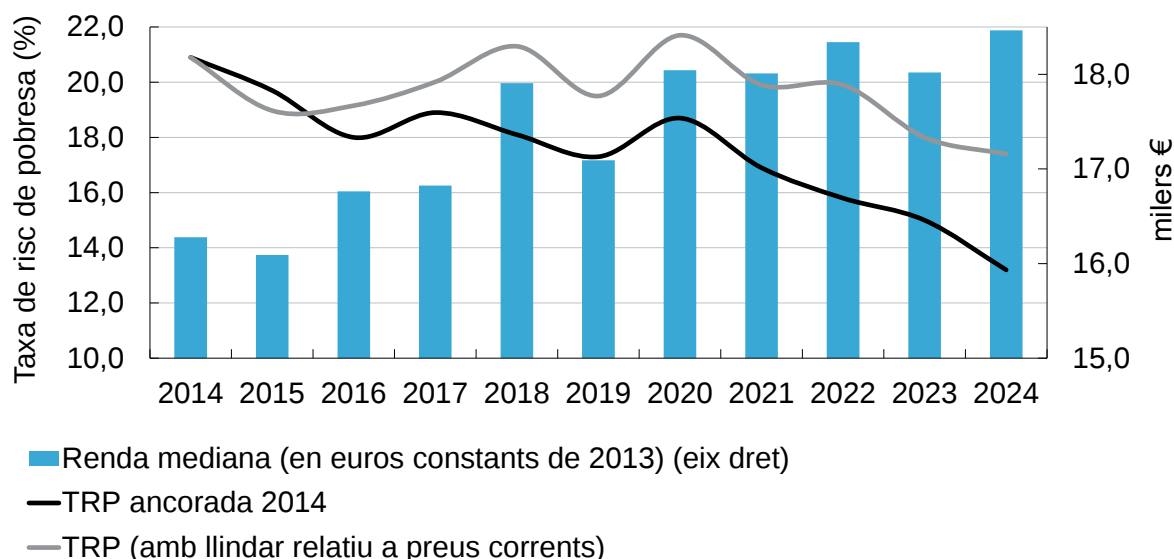
⁽¹⁾ Els fills dependents són la població menor de 18 anys i la que té entre 18 i 24 que viu almenys amb un dels pares i que és econòmicament inactiva.

Font: Idescat.

La pobresa que considera la TRP és relativa. Quan la renda creix, normalment creix el llindar i també les persones que s'hi troben per sota, de manera que no és estrany que increments de renda portin associades taxes més elevades de risc de pobresa. És molt útil veure la pobresa ancorada en un any determinat, la qual ens permet veure la TRP amb un llindar independent de les variacions de renda. En el gràfic de sota es pot veure què ha succeït en termes reals amb la distribució quan fixem el mateix llindar que hi havia el 2013, publicat a l'ECV del 2014 (9.767,40 euros anuals). Aquesta comparativa ens permet copsar què ha succeït amb el risc de pobresa i la renda des que es va iniciar la recuperació econòmica després de la crisi financera global.

La taxa de risc de pobresa ancorada (línia negra) permet veure el percentatge de persones que a l'ECV 2024 es trobaven en risc de pobresa si tenim en compte el llindar de l'ECV del 2014. Aquest càlcul permet veure l'abast de la recuperació econòmica posterior a la crisi financera, i veiem que la progressió és positiva: el 2013 (publicat a l'ECV del 2014), el 20,9 % de les persones vivien sota del llindar fixat en 9.767,40 euros anuals. El 2023 (ECV 2024), aquest percentatge era del 13,2 %. En aquest període, la renda mediana millora en termes reals, en un 13,4 %.

GRÀFIC 3.2.1 - TAXA DE RISC DE POBRESA, TAXA DE RISC DE POBRESA ANCORADA EL 2014 I RENDA MEDIANA EN EUROS CONSTANTS DE 2013.

Notes: (1) la TRP ancorada el 2014 es defineix com el percentatge de població amb una renda inferior al «líndex de risc de pobresa» calculat de manera estàndard per a l'any base, el 2014, i ajustat segons la inflació. (2) Els anys de l'eix horitzontal fan referència a l'any de publicació de la corresponent ECV, tot i que cal tenir en compte que la renda expressada és la de l'any anterior.

Font: Idescat i elaboració pròpia.

Taxa de persones que viuen en llars amb Baixa Intensitat del Treball (BIT)

A banda de la pobresa monetària, la taxa de risc de pobresa o exclusió social, també anomenada taxa AROPE, incorpora dos components no monetaris: la taxa de persones que viuen en llars amb baixa intensitat del treball (BIT) i la taxa de persones amb privació material i social severa (PMSS).

La taxa BIT és el percentatge de persones de 0 a 64 anys que viuen en llars on les persones de 18 a 64 han treballat menys del 20 % del seu potencial de treball durant l'any anterior al de l'enquesta. Després d'un màxim registrat l'any 2019 (10,2 %), en aquesta edició, la taxa BIT ha seguit en descens, fins al 6,1 %. Aquesta dada és inferior a l'espanyola (8,0 %) i a la de la UE-27 (7,9 %).

Taxa de persones amb privació material i social severa (PMSS)

La taxa de privació material i social severa (PMSS) recull aquelles persones que presenten una mancança forçada d'almenys set de tretze ítems, és a dir, que incorpora també aspectes socials, com el fet de poder participar regularment en activitats d'oci.

La taxa PMSS és l'únic dels tres components de la taxa AROPE que fa referència al mateix any de l'enquesta. Per tant, l'edició de l'ECV del 2024 presenta les privacions de l'any 2024. És molt important tenir aquest fet en compte, perquè si bé la inflació de l'any 2024 no va ser tan elevada com la d'anys anteriors, recull tendències inflacionistes acumulades en alguns grups de productes com els aliments i l'energia.

Així doncs, el 8,6 % de les persones van ser privades d'almenys set dels tretze ítems proposats. Aquest percentatge representa un descens de tres dècimes, i mostra incidències relativament elevades d'alguns ítems com ara no tenir capacitat de fer-se càrrec de despeses imprevistes (35,2 %), o no poder anar-se'n de vacances com a mínim una setmana a l'any (30,4 %).

Destaca el 14,3 % de les persones que han tingut retards en el pagament de despeses relacionades amb l'habitatge principal, i que representa el màxim de la sèrie, iniciada el 2013. Aquest fet coincideix en un moment de tipus d'interès elevats a causa de la política monetària del Banc Central Europeu, que ha fet pujar les quotes hipotecàries, tot i que a partir del mes de juliol del 2024 l'euríbor va encarar una baixada més decidida. S'ha d'emmarcar aquesta dada en un context en què, segons la darrera edició de la *Encuesta financiera de las familias* —amb dades de l'any 2022 i disponibles només pel conjunt estatal—, les hipoteques a tipus variable representaven el 70 % del total espanyol.

En l'evolució de la PMSS per Catalunya, Espanya i la UE, hi destaca també l'evolució de dos ítems relacionats amb importants encariments de preus. En primer lloc, el percentatge de persones que no podien mantenir l'habitatge a temperatura adequada augmenta considerablement en els darrers anys. A més a més, els estius, cada cop més càlids, gairebé exigeixen una inversió important en la instal·lació d'aires condicionats o aïllament que no totes les llars poden afrontar. En segon lloc, s'observa un increment del percentatge de persones que no poden consumir proteïna cada dos dies, que apunta un màxim el 2024 (6,2 %). La inflació acumulada en el preu dels aliments, del 32,9 % des del gener del 2020, pot explicar aquest increment. Entre les rúbriques més inflacionistes de l'Índex de preus de consum (IPC), s'hi inclouen la carn de porcí, amb un increment de preus acumulat des del gener del 2020 del 28,1 %, els ous (48,6 %), la llet (44,6 %) o el peix (21,2 %).

Situació financera de les famílies

En la darrera dècada creix el nombre de llars amb una situació financera còmoda o relativament còmoda. El percentatge de llars amb molta dificultat per arribar a fi de mes s'ha reduït 3,6 punts des de l'ECV 2015, és a dir, des de l'inici de la recuperació econòmica, i les famílies que arriben

a final de mes amb facilitat ha passat de l'11,0 % al 19,2 %. Aquest context de relativa recuperació s'explica, en bona part, per la bona situació en el mercat de treball, que també està recollida a la taxa BIT.

Taxa de risc de pobresa i exclusió social (*at-risk-of-poverty and exclusion rate*, AROPE)

L'any 2024 la taxa AROPE, que és el percentatge de persones que s'inclou com a mínim en un dels tres components (TRP, BIT i PMSS) va disminuir quatre dècimes, i se situa en el 24,0 %. La resistència de l'AROE al descens es deu, en part, a l'elevada taxa de privació material i social severa.

Catalunya es troba per sobre dels valors de la UE-27 en tots els components de l'AROE excepte en la taxa BIT (6,1 %), que es troba per sota de l'agregat europeu (7,9 %). Destaca, també, la diferència en la taxa PMSS, que a Catalunya és del 8,6 % i a la UE-27 és del 6,4 %. El resultat és una taxa AROPE a Catalunya (24,0 %) que es troba per sobre de l'europea (21,0 %).

QUADRE 3.2.2
TAXA DE RISC DE POBRESA I EXCLUSIÓ SOCIAL (TAXA AROPE) I ELS SEUS COMPONENTS

Any 2024 (%)	Catalunya	Espanya	UE-27
Taxa de risc de pobresa (TRP)	17,4	19,7	16,2
Taxa de privació material i social severa (PMSS)	8,6	8,3	6,4
Taxa de persones que viuen en llars amb baixa intensitat del treball (BIT)	6,1	8,0	7,9
AROE	24	25,8	21,0

Font: Idescat, INE i Eurostat.

4. Escenari fiscal i pressupostari

4.1. Escenari fiscal

El 30 d'abril del 2024 va entrar en vigor la reforma del marc de governança econòmica de la UE amb la publicació de la normativa que la regula:

- Directiva (UE) 2024/1265 del Consell, de 29 d'abril de 2024, per la que es modifica la Directiva 2011/85/UE sobre els requisits aplicables als marcs pressupostaris dels Estats membres.
- Reglament (UE) 2024/1263 del Parlament Europeu i del Consell de la Unió Europea de 29 d'abril de 2024 relatiu a la coordinació eficaç de les polítiques econòmiques i la supervisió pressupostària multilateral i pel qual es deroga el Reglament (CE) núm. 1466/97 del Consell.
- Reglament (UE) 2024/1264 del Consell de 29 d'abril de 2024 pel que es modifica el Reglament (CE) núm. 1467/97, relatiu a l'acceleració i clarificació del procediment de dèficit excessiu (PDE).

El nou marc fiscal redefineix el procediment de coordinació de les polítiques econòmiques i la supervisió pressupostària multilateral, que es basa en:

- un únic indicador operatiu, la despesa primària neta, a partir del qual s'ha d'avaluar el compliment. En aquest sentit, es crea un compte de control, per fer un seguiment de les desviacions respecte a la senda de despesa;
- la definició de dues salvaguardes, la de sostenibilitat del dèficit, amb la finalitat d'assegurar una reducció anual mínima del deute fins assolir el nivell del 60% del PIB. La de resiliència del dèficit, per assolir un dèficit estructural de l'1,5% que garanteixi la disponibilitat de marge fiscal per poder aplicar polítiques contracíclics quan esdevingui necessari;
- l'elaboració d'un pla fiscal estructural a mitjà termini que permeti l'assoliment de la senda de despesa recomanada pel Consell. La definició de la trajectòria de despesa tindrà com a objectiu últim la sostenibilitat del deute, és a dir, que al final del període d'ajust la ràtio deute/PIB s'ha de situar o mantenir-se en una senda descendent creïble o en nivells prudents per sota del 60% del PIB a mitjà termini, fins i tot en escenaris adversos. Paral·lelament, també s'estableix que el dèficit previst s'ha de situar per sota del 3% durant el període d'ajust i mantenir-se per

sota d'aquest valor sense la necessitat de portar a terme noves mesures pressupostàries;

- un tractament diferenciat dels estats membres tenint en compte les especificitats de cada país i els riscos, tant presents com futurs;
- les reformes i les inversions recollides en el pla hauran d'abordar les prioritats comunes de la UE, com la transició digital i ecològica justa; la resiliència social i econòmica i l'aplicació del pilar europeu de drets socials inclosos els objectius connexos en matèria d'ocupació, capacitats i reducció de la pobresa en l'horitzó del 2030; la seguretat energètica i la creació de capacitats de defensa, quan sigui necessari;
- un ajust fiscal lineal, per regla general, al llarg del període;
- una major flexibilitat, amb la possibilitat d'ampliar el termini del pla en 3 anys quan es facin reformes i inversions que compleixen determinats criteris en relació al creixement potencial i la resiliència de l'economia; la millora estructural de les finances públiques a mitjà termini; l'ajust a les prioritats de la UE; la resposta a recomanacions específiques, i la garantia de que el nivell global previst d'inversió pública finançada a nivell nacional durant el període d'aplicació del pla fiscal estructural nacional a mitjà termini, no sigui inferior al nivell mitjà anterior a aquest període, tenint en compte l'abast i la magnitud de les dificultats específiques de cada país;
- un diàleg permanent entre la Comissió i els estats membres.

L'any 2025 és el primer exercici en que s'aplica el nou model de governança, atès que la data d'aprovació va implicar que l'any 2024 fos un any de transició. Tal i com estableix la nova regulació, al mes de juny la Comissió Europea va informar la trajectòria de referència per a Espanya per a garantir que:

- al final del període d'ajust la ràtio deute/PIB se situï o es mantingui en una senda descendent creïble o es mantingui en nivells prudents per sota del 60% del PIB a mitjà termini, fins i tot en escenaris adversos;
- el dèficit previst se situï per sota del 3% del PIB durant el període d'ajust i es mantingui per sota d'aquest valor suposant que no hi ha noves mesures pressupostàries;
- es compleixen tant la salvaguarda de sostenibilitat del deute com de resiliència del dèficit.

Segons els càlculs de la Comissió l'esforç a realitzar equivalia a una reducció del saldo primari estructural de 0,86 punts de PIB anual al llarg del període 2025-2028. El creixement màxim de la despesa primària neta que garanteix l'assoliment d'aquest ajust és del 2%, de mitjana en el període 2025-2028. Aquesta senda de despesa situa el saldo primari estructural mitjà en l'1,3% del PIB.

Quadre 4.1.1

TRAJECTÒRIA DE REFERÈNCIA DE LA COMISSIÓ (sense ampliació)

ÀMBIT SECTOR ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

% de variació i % sobre el PIB

	Promig 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Senda de despesa primària neta (%)	2,0	2,4	2,0	1,9	1,9
Saldo primari estructural (% PIB)	1,3	0	0,9	1,7	2,6
Variació del saldo primari estructural (% PIB)	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86

Font: Comissió Europea

En el mateix document, la Comissió també va incloure la senda de despesa que calia complir si el pla s'ampliava en 3 anys d'acord amb la nova regulació. En aquest cas, l'ajust necessari en el període 2025-2028 és d'una reducció anual de mig punt de PIB del saldo primari estructural. Amb aquest ajust el creixement mitjà 2025-2028 de la despesa pot assolir el 2,9% i el saldo primari estructural mitjà és del 0,4 punts de PIB.

Quadre 4.1.2

TRAJECTÒRIA DE REFERÈNCIA DE LA COMISSIÓ (amb ampliació)

ÀMBIT SECTOR ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

% de variació i % sobre el PIB

	Promig 2025-2028	Promig 2025-2031	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Senda de despesa primària neta (%)	2,9	2,8	3,2	2,8	2,7	2,7	2,7	2,6	2,5
Saldo primari estructural (% PIB)	0,4	1,2	-0,3	0,2	0,7	1,2	1,7	2,2	2,7
Variació del saldo primari estructural (% PIB)	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50

Font: Comissió Europea

El 15 d'octubre de 2024, el Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa va presentar el pla fiscal i estructural a mitjà termini 2025-2028 ampliat en tres anys. Aquest pla preveu que la despesa primària neta 2025-2028 pot créixer, de mitjana, un 3% i garantir el compliment dels criteris de deute i dèficit exigits en la normativa. La divergència de dues dècimes per sobre de la trajectòria de referència de la Comissió s'explica perquè el pla presentat incorpora a l'anàlisi de sostenibilitat del deute l'impacte, tant de la reforma de les pensions com de la utilització de les darreres dades de població disponibles.

Quadre 4.1.3

PLA FISCAL I ESTRUCTURAL A MITJÀ TERMINI 2025-2028 (amb ampliació)

ÀMBIT SECTOR ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

% de variació i % sobre el PIB

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Senda de despesa primària neta (%)	3,7	3,5	3,2	3	3	2,5	2,4
Saldo primari estructural (% PIB)	-0,2	0,2	0,7	1,1	1,5	1,9	2,3
Deute (% PIB)	101,4	100,1	98,4	96,6	94,8	92,8	90,6

Font: Comissió Europea

El 21 de gener del 2025 es publica la recomanació del Consell que aprova el pla fiscal-estructural nacional a mitjà termini d'Espanya (C/2025/643) després de l'informe de la Comissió de 26/11/2024 amb una avaluació positiva del mateix.

El passat mes d'abril es va presentar l'Informe de progrés anual del Regne d'Espanya per al 2025 on es constata que el creixement de la despesa primària neta l'any 2024 ha estat d'un 4,1%, valor inferior al 5,3% previst a la recomanació del Consell. Per al 2025 el creixement previst és del 4,1%, taxa que supera la recollida a la senda del Pla fiscal i estructural a mitjà termini (3,7%) i que s'explica per l'augment previst, en compliment dels compromisos adquirits, de la despesa en defensa. Segons l'informe, tant el saldo anual com l'acumulat en el compte de control es mantindrien per sota dels límits permesos (0,3% del PIB en termes anuals i 0,6% en termes acumulats).

Quadre 4.1.4

INFORME DE PROGRÉS ANUAL 2025. DESPESA PRIMÀRIA NETA

ÀMBIT SECTOR ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

% de variació

	Recomanació del Consell		Resultat/previsió	
	2024	2025	2024	2025
Despesa primària neta anual	5,3	3,7	4,1	4,1
Despesa primària neta acumulada	-	9,2	-	8,4

Font: Ministeri d'Hisenda i Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa

Pel que fa al saldo primari estructural, s'estima que l'any 2025 se situï en el -0,2% del PIB, en línia amb el previst en el pla fiscal-estructural nacional a mitjà termini d'Espanya.

Quadre 4.1.5

INFORME DE PROGRÉS ANUAL 2025. PRINCIPALS VARIABLES

ÀMBIT SECTOR ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

% PIB

	2023	2024	2025
Capacitat/necessitat de finançament net	-3,5	-3,2	-2,8
Saldo primari estructural	-1,0	-0,4	-0,2
Deute brut	105,1	101,8	101,7
Variació del deute brut	-4,4	-3,3	-0,1

Font: Ministeri d'Hisenda i Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa

Pel que fa a l'escenari fiscal per a les comunitats autònomes (CA), el 15 de juliol de 2024 el Consell de Política Fiscal i Financera va aprovar pel 2025-2027 un objectiu de dèficit del 0,1% del PIB per a tots tres anys. Tanmateix, aquests objectius no han estat ratificats pel Senat.

Actualment no s'han fixat els objectius conjunts ni individuals per a les CA coherents amb el Pla fiscal estructural a mitjà termini 2025-2028, on únicament es presenta la capacitat/necessitat de finançament del conjunt de les administracions públiques. No obstant l'anterior, els escenaris es construeixen amb un dèficit del 0,1% del PIB per a l'exercici 2026- d'acord amb les instruccions del Ministeri d'Hisenda per a l'elaboració del Pla Econòmic Financer 2025-2026-, i un equilibri per a la resta d'anys.

Quant a la regla de despesa, la taxa de referència, recollida en l'Informe de situació de l'economia espanyola per al 2024- i que limita el creixement de la despesa computable³, és del 3,2% per al 2025, 3,3% per al 2026 i 3,4% per al 2027. Per als anys 2028 i 2029 es fa una estimació de la taxa de referència i s'estima en el 3,6% per ambdós exercicis.

³ Segons la Llei Orgànica 2/2012 d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, la despesa computable és la despesa no financera descomptant els interessos del deute; la despesa no discrecional en prestacions per desocupació; la part de la despesa finançada amb fons d'altres administracions públiques; les transferències a les comunitats autònomes i a les corporacions locals vinculades als sistemes de finançament, així com aquella despesa que s'hagi finançat amb canvis normatius que suposin un augment permanent de la recaptació.

Quadre 4.1.6
MARC FISCAL
GENERALITAT DE CATALUNYA

	2026	2027	2028	2029
Resultat no financer SEC (% PIB)	-0,1	0,0	0,0	0,0
Regla de despesa (% variació)	3,3	3,4	3,6	3,6

Nota: D'acord amb la metodologia de desenvolupament de la Llei Orgànica 2/2012 la taxa de referència en termes nominals es calcula prenent per a cada any el menor dels dos valors següents: o bé el 2% o bé la taxa de creixement del defactor del PIB prevista o efectivament registrada.

Per tancar aquest apartat, assenyalar que a data d'avui es desconeix l'impacte que tindrà la reforma de la governança econòmica de la Unió Europea en el marc fiscal nacional, i més específicament per a les CA, ja que el marc actual a més a més de presentar incoherències importants respecte a l'europeu, ha quedat clarament desfasat pel que fa als objectius d'estabilitat i sostenibilitat pressupostària. En línia amb la reforma de les regles fiscals en l'àmbit de la UE, caldria modificar l'aplicació de les regles fiscals a nivell subcentral. En aquest sentit, s'ha de recordar que els objectius de dèficit assignats a les comunitats autònomes no tenen en compte la seva situació de partida i han estat sempre iguals per a totes elles, i, per altra part, que en el marc fiscal europeu la regla de despesa passa a ser l'únic indicador operatiu per al seguiment del compliment dels objectius, garantint la coherència entre les diferents regles fiscals.

4.2. Escenari d'ingressos

Abans de presentar l'escenari d'ingressos, cal assenyalar que la seva construcció s'enfronta a limitacions importants. D'una banda, no es disposa dels imports de les bestretes del model de finançament per al 2026 ni tampoc dels de la liquidació del model de finançament del 2024, que constitueixen la font més important de recursos amb un pes sobre el total d'ingressos no financers en torn al 80%.

D'altra banda, i tal i com s'ha posat de manifest en l'apartat anterior, no es disposa dels objectius individuals per a la Generalitat i, per tant, es desconeix el marc fiscal al que els escenaris han de donar compliment, d'acord amb el marc normatiu actual.

Així, tot i que l'informe d'orientacions pressupostària és, d'acord amb les recomanacions dels organismes internacionals, l'inici del cicle pressupostari i el punt de partida per a les

negociacions del pressupost les limitacions d'informació en el moment de la seva elaboració poden limitar la seva eficàcia.

L'escenari d'ingressos correspon a l'àmbit del sector públic administratiu (SPA), és a dir, la Generalitat amb els seus organismes autònoms i el Servei Català de Salut, i s'incorpora també l'ICS. Per altra banda, s'exclouen els fons del FEAGA i de la participació dels ens locals en els impostos de l'Estat (PIE), respecte als quals la Generalitat fa únicament d'intermediària.

Les estimacions pressupostàries d'ingressos, que es presenten en aquest document, es basen en:

- la previsió de tancament per al 2025;
- l'evolució prevista del PIB;
- variables específiques per a determinades figures impositives que són indicadores de l'activitat gravada;
- una estimació de les bestretes i de la liquidació dels recursos del model de finançament. És per aquesta raó que la previsió per al 2026 pot divergir de l'import que es reculli finalment al pressupost que el Ministeri d'Hisenda, tal i com ve sent tradicional, comunica aquesta informació a finals de juliol.
- la incorporació de l'impacte de les modificacions de la normativa sobre tributs aprovades el passat mes de març:
 - Decret Llei 5/2025, de 25 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en matèria fiscal, de despeses de personal i altres administratives. L'aprovació d'aquesta norma suposa un increment d'ingressos de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats (ITPAJD) estimat en 193 milions d'euros anuals. Els principals impactes positius en la recaptació es deriven de l'eliminació de la bonificació de la quota en TPO per la transmissió d'habitatges a empreses del sector immobiliari; l'augment del tipus de transmissions patrimonials oneroses (TPO) fins al 20% per l'adquisició d'habitatges per grans tenidors i per la transmissió d'un edifici sencer; la modificació de la tarifa de TPO, o l'aplicació d'un tipus del 3,5% d'AJD en el cas de renúncia a l'exempció en l'IVA. En sentit contrari, hi ha modificacions que impliquen una reducció de la recaptació com són l'ampliació del tipus reduït de TPO del 5% als menors de 35 anys; la bonificació del 50% de la quota de TPO per la transmissió d'immobles destinats a seu social o centre de treball d'empreses o negocis professionals, o la bonificació del 100% d'AJD en les escriptures d'una transmissió de l'habitatge habitual d'un jove subjecte a IVA,

entre d'altres. Paral·lelament, es modifica el cànon de l'aigua amb un increment dels ingressos que s'estima en 80 M€ anuals. Aquest augment de recursos es deriva, fonamentalment, de la supressió dels mínims de facturació que es substitueixen per una part fixa de la quota determinada en funció dels trams de consum mensuals. L'altre gran tribut modificat per aquesta norma és l'IRPF amb canvis que suposaran una menor recaptació com a resultat, entre d'altres, de la modificació de la tarifa amb una reducció dels tipus de gravamen en els primers trams de tributació i l'augment de la deducció per lloguer de l'habitatge habitual per a determinats col·lectius. S'estima que la pèrdua de recaptació serà de 65 M€ anuals, que afectarà per primer cop l'any 2027. L'altre impacte significatiu és en l'impost sobre els dipòsit de residus on la modificació del tipus de gravamen implica una pèrdua de recaptació de 9 M€ anuals. En conjunt, es preveu que l'impacte en els ingressos de la modificació d'aquests tributs sigui de 155 milions en el 2025; 356 milions en el 2026, i 291 milions en el 2027.

- Decret Llei 6/2025, de 25 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en matèria de l'impost sobre les estades en establiments turístics que dobla els tipus d'aquest impost amb un impacte recaptatori previst de 92 milions en el 2026.

Quadre 4.2.1

IMPACTE CANVIS TRIBUTARIS

ÀMBIT SECTOR ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

M€

	2025	2026	2027
DL 5/2025	154,6	264,1	198,5
Canon de l'aigua	80,3	80,3	80,3
Reforma de l'IRPF	0,0	0,0	-65,6
ITPi AJD	80,3	192,8	192,8
Impost sobre el dipòsit de residus	-6,0	-9,0	-9,0
DL 6/2025	0,0	92,2	92,2
Impost sobre estades turístiques	0,0	92,2	92,2
Total DL 5/2025 i DL 6/2025	154,6	356,3	290,7

En aquest punt, cal assenyalar que el Decret Llei 10/2024, de 26 de novembre, de mesures urgents en l'àmbit de l'impost sobre patrimoni manté el nou tram de la tarifa de l'impost de patrimoni creat pel Decret Llei 16/2022. Aquest tram restarà vigent mentre es mantingui l'impost estatal temporal de solidaritat de les grans fortunes, que inicialment estava previst per a tan sols 2 any, 2023 i 2024.

El quadre 4.2.2 mostra la previsió dels ingressos no financers per al període 2026-2029, amb un notable creixement en 2026 (9,3%). Aquest increment s'explica tant per la situació de pròrroga pressupostària en 2025, com per la incorporació per primer cop en pressupost dels acords de la CMAEF (700 M€) on s'inclouen, entre d'altres, els fons vinculats al traspàs de rodalies, al desplegament dels mossos o al fons de recerca; l'augment dels ingressos tributaris per l'aprovació dels decrets llei 5/2025 i 6/2025 (285 M€), i el major import dels fons europeus respecte al 2025 (+217 M€). Les variacions es normalitzen en els anys 2027-2029 i venen marcades per l'evolució dels ingressos del model de finançament, donat el seu pes en els ingressos no financers totals, amb creixements del 3,9%; 3,6%, i 3,5%, respectivament

Quadre 4.2.2
INGRESSOS PER CAPÍTOLS
ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU¹
Milions € i % de variació

Capítols	Pròrroga 2025	2026		2027		2028		2029	
		M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.
Ingressos corrents	38.131	41.355	8,5	42.996	4,0	44.570	3,7	46.158	3,6
Impostos directes	19.700	20.455	3,8	21.262	3,9	22.188	4,4	23.114	4,2
Impostos indirectes	15.696	17.409	10,9	18.275	5,0	18.876	3,3	19.471	3,2
Taxes i altres ingressos	663	706	6,5	720	2,0	734	2,0	749	2,0
Transferències corrents	2.047	2.759	34,8	2.712	-1,7	2.746	1,2	2.798	1,9
Ingressos patrimonials	25	26	3,0	26	0,0	26	0,0	26	0,0
Ingressos de capital	106	448	322,2	453	1,2	445	-1,7	452	1,5
Alienació d'inversions reals	0	0	--	0	--	0	--	0	--
Transferències de capital	106	448	322,7	453	1,2	445	-1,7	452	1,5
Ingressos no financers	38.237	41.803	9,3	43.449	3,9	45.016	3,6	46.610	3,5

composició dels ingressos no financers:

Total ingressos no financers	38.237	41.803	9,3	43.449	3,9	45.016	3,6	46.610	3,5
Bestretes i liquidacions model de finançament	30.831	32.252	4,6	33.689	4,5	35.038	4,0	36.391	3,9
Resta	7.407	9.551	29,0	9.760	2,2	9.977	2,2	10.219	2,4

¹ Sector públic administratiu. Sense PIE i FEAGA. Inclou l'Institut Català de la Salut

Sense considerar els ingressos finalistes -és a dir, aquells procedents generalment d'altres administracions i que s'han de destinar a una despesa determinada-, la variació dels ingressos no financers es modera notablement en 2026, passant del 9,3% al 6,7%, al no recollir l'impacte de les transferències finalistes de l'Estat vinculades als acords de la CMAEF ni dels fons europeus. No obstant l'anterior, l'augment dels ingressos en 2026 és manté alt com a conseqüència de l'increment dels recursos tributaris derivat de l'aprovació dels decrets llei 5/2025 i 6/2025 (285 M€) i de la incorporació, per primer cop en pressupost, de la transferències de l'Estat pel desplegament dels mossos (183 M€). Per a la resta del període el creixement és lleugerament superior amb una taxa mitjana del 3,8%.

Quadre 4.2.3

INGRESSOS PER CAPÍTOLS SENSE FINALISTES

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU

Milions € i % de variació

Capítols	Pròrroga 2025	2026		2027		2028		2029	
		M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.
Ingressos corrents	36.892	39.364	6,7	41.003	4,2	42.525	3,7	44.041	3,6
Impostos directes	19.700	20.455	3,8	21.262	3,9	22.188	4,4	23.114	4,2
Impostos indirectes	15.696	17.409	10,9	18.275	5,0	18.876	3,3	19.471	3,2
Taxes i altres ingressos	659	701	6,3	715	2,0	729	2,0	743	2,0
Transferències corrents	812	773	-4,7	725	-6,2	706	-2,7	687	-2,7
Ingressos patrimonials	25	26	3,0	26	0,0	26	0,0	26	0,0
Ingressos de capital	0	0	3,6	0	1,1	0	1,1	0	1,1
Alienació d'inversions reals	0	0	--	0	--	0	--	0	--
Transferències de capital	0	0	--	0	--	0	0	0	--
Ingressos no financers	36.892	39.364	6,7	41.004	4,2	42.525	3,7	44.042	3,6

composició dels ingressos no financers:

Total ingressos no financers	36.892	39.364	6,7	41.004	4,2	42.525	3,7	44.042	3,6
Bestretes i liquidacions model de finançament	30.831	32.252	4,6	33.689	4,5	35.038	4,0	36.391	3,9
Resta	6.062	7.113	17,3	7.314	2,8	7.487	2,4	7.650	2,2

¹ Sector públic administratiu. Sense PIE i FEAGA. Inclou l'Institut Català de la SalutEls ingressos del model de finançament: bestretes i liquidacions

En el quadre 4.2.4 s'observa com l'evolució dels ingressos de les bestretes del model de finançament està alineada amb l'evolució del PIB nominal que es preveu creixi un 3,9% en 2026; un 4,2% en 2027; un 3,2% en 2028, i un 3% en 2029. El diferencial entre el creixement de les bestretes i el PIB nominal s'explica, fonamentalment, per la positiva elasticitat de l'IRPF respecte a la renda. La liquidació en aquest període és força estable i se situa en torn als 2.400-2.600 milions d'euros.

Quadre 4.2.4

INGRESSOS DEL MODEL DE FINANÇAMENT

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU

Milions € i % de variació

	Pròrroga 2025	2026		2027		2028		2029	
		M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.
Total bestretes	28.229	29.683	5,2	31.321	5,5	32.613	4,1	33.901	4,0
IRPF	16.414	17.342	5,7	18.393	6,1	19.231	4,6	20.070	4,4
IVA	9.686	10.180	5,1	10.737	5,5	11.179	4,1	11.619	3,9
IE	2.797	2.855	2,1	2.914	2,1	2.949	1,2	2.980	1,1
Fons garantia	-1.950	-2.026	-3,9	-2.111	-4,2	-2.178	-3,2	-2.244	-3,0
Fons suficiència global	1.282	1.333	3,9	1.389	4,2	1.433	3,2	1.476	3,0
Total liquidació	2.602	2.569	-1,3	2.368	-7,8	2.426	2,4	2.490	2,7
Liquidació t-2	2.727	2.693	-1,2	2.493	-7,4	2.550	2,3	2.615	2,5
Retorn liquidacions negatives	-125	-125	0,0	-125	0,0	-125	0,0	-125	0,0
Total recursos del model	30.831	32.252	4,6	33.689	4,5	35.038	4,0	36.391	3,9

En el quadre 4.2.5 es presenta la previsió dels recursos vinculats a la liquidació del model de finançament. Les dades mostren com l'evolució està marcada per la reducció en els dos primers anys de la liquidació prevista de l'IRPF, així com del fons de competitivitat, d'acord amb l'evolució de les previsions de recaptació. En els anys 2028 i 2029 els imports per aquests

conceptes s'estabilitzen i el creixement de la liquidació del model de finançament passa a ser positiu amb taxes del 2,4% i 2,7%, respectivament.

Quadre 4.2.5
LIQUIDACIÓ DEL MODEL DE FINANÇAMENT
SUBSECTOR GENERALITAT
Milions €

	Pròrroga 2025	2026		2027		2028		2029	
		M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.
Total liquidació t-2	2.727	2.693	-1,2	2.493	-7,4	2.550	2,3	2.615	2,5
Impost sobre la renda	1.426	1.076	-24,5	793	-26,3	838	5,7	889	6,1
Impost sobre el valor afegit	-13	207	1.713,1	198	-4,5	208	5,1	219	5,5
Impostos especials	-142	-57	60,2	57	200,8	58	2,1	59	2,1
Fons de suficiència global	62	5	-91,8	26	414,9	27	3,9	28	4,2
Fons garantia serv. públics fonamentals	-129	-24	81,7		100,0	--	--	--	--
Fons de competitivitat	1.523	1.486	-2,4	1.419	-4,5	1.419	0,0	1.419	0,0
Liquidació negativa 2008-2009	-125	-125	0,0	-125	0,0	-125	0,0	-125	0,0
Total liquidació	2.602	2.569	-1,3	2.368	-7,8	2.426	2,4	2.490	2,7

Els impostos cedits no subjectes a liquidació i els impostos propis

L'altre gran font de recursos ordinaris de la Generalitat són els impostos cedits no subjectes a liquidació i els impostos propis. Per als impostos cedits no subjectes a liquidació es preveu un creixement conjunt del 17,1% per al 2026; del 3,2% pel 2027; del 2,6% pel 2028, i del 2,4% pel 2029. La projecció per al 2026 està marcada, principalment, per l'evolució de l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats com a conseqüència de les perspectives significativament positives sobre l'activitat del mercat immobiliari i de l'impacte de les mesures aprovades pel Decret Llei 5/2025, amb un increment de la recaptació de 193 M€.

Quadre 4.2.6
IMPOSTOS CEDITS NO SUBJECTES A LIQUIDACIÓ
ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU
Milions € i % de variació

	Pròrroga 2025	2026		2027		2028		2029	
		M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.
Impostos cedits gestionats	4.008,5	4.736,7	18,2	4.887,8	3,2	5.007,3	2,4	5.126,1	2,4
Impost sobre successions	891,4	950,8	6,7	957,1	0,7	963,5	0,7	970,5	0,7
Impost sobre donacions	142,1	151,0	6,3	151,0	0,0	151,0	0,0	151,0	0,0
Impost sobre transmissions patrimonials	2.057,2	2.563,4	24,6	2.671,2	4,2	2.755,8	3,2	2.839,3	3,0
Impost sobre actes jurídics documentats	667,9	817,7	22,4	852,1	4,2	879,1	3,2	905,7	3,0
Impost sobre operacions societàries	13,0	13,9	6,6	14,5	4,2	14,9	3,2	15,4	3,0
Tributs sobre el joc	236,9	239,9	1,3	241,9	0,8	243,0	0,5	244,2	0,5
Impostos cedits no gestionats	929,9	1.044,5	12,3	1.077,1	3,1	1.113,4	3,4	1.141,8	2,5
Impost sobre patrimoni	735,4	845,3	14,9	878,5	3,9	915,5	4,2	944,5	3,2
I. dipòsits entitats de crèdit	71,4	72,7	1,8	72,7	0,0	72,7	0,0	72,7	0,0
Impost especial sobre mitjans de transport	123,1	126,5	2,8	125,9	-0,5	125,3	-0,5	124,6	-0,5
Total impostos cedits no subjectes a liquidació	4.938,5	5.781,2	17,1	5.964,9	3,2	6.120,8	2,6	6.267,9	2,4

Quant als recursos provinents dels impostos propis, destacar el fort increment de l'exercici 2026 com a resultat de l'aprovació del Decret Llei 6/2025, de 25 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en matèria de l'impost sobre les estades en establiments turístics que dobla els tipus d'aquest impost amb un impacte recaptatori de 92 M€. Per a la resta d'anys, els ingressos

previstos provinents dels impostos propis es mantenen, en conjunt, constants. En termes de recaptació convé destacar la rellevància, a més de l'impost sobre estades en establiments turístics, de l'impost sobre instal·lacions que incideixen en el medi ambient i l'impost sobre emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica.

Quadre 4.2.6

IMPOSTOS PROPIS

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU

Milions € i % de variació

	Pròrroga 2025	2026		2027		2028		2029	
		M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.
I. grans establiments comercials	12,7	12,4	-2,7	12,4	0,0	12,4	0,0	12,4	0,0
I. sobre els habitatges buits	6,7	4,1	-38,6	3,9	-5,0	3,7	-5,0	3,5	-5,0
I. sobre els actius no productius de les persones jurídiques	0,5	0,5	1,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0
I. estades establiments turístics	67,0	192,8	187,7	196,6	2,0	198,9	1,1	200,9	1,0
I. begudes ensucrades envasades	22,9	24,2	5,5	23,0	-5,0	21,8	-5,0	20,7	-5,0
I. emissió gasos a l'atmosfera per la indústria	0,9	0,7	-14,8	0,7	-0,5	0,7	-0,5	0,7	-0,5
I. emissió d'òxids de nitrogen per l'aviació comercial	7,2	7,4	2,4	7,6	2,0	7,7	2,0	7,8	1,1
I. emissió diòxid de carboni vehicles de tracció mecànica	38,6	50,6	31,0	50,4	-0,5	50,1	-0,5	49,9	-0,5
I. Instal·lacions que incideixen en el medi ambient	130,1	182,9	40,5	181,9	-0,5	181,0	-0,5	180,1	-0,5
Gravamen de protecció civil	3,9	4,0	1,5	4,0	0,0	4,0	0,0	4,0	0,0
Total impostos cedits no subjectes a liquidació	290,6	479,5	65,0	480,9	0,3	480,8	0,0	480,4	-0,1

4.3. Escenari de despeses

Els escenaris pressupostaris de despeses tendencials 2025-2029 estan construïts a partir de l'agregació de l'escenari de despeses tendencials no finalista, l'escenari de fons extraordinaris - per normalitzar la despesa de salut i acostar el pressupost inicial a la despesa meritada- i l'escenari de despeses finalistes. És un escenari de continuïtat en les polítiques públiques i no s'inclouen noves decisions de despesa a càrrec de recursos generals, més enllà dels compromisos de despesa ja assumits i la recurrència de determinades despeses.

L'any 2025 els comptes públics es regeixen per la pròrroga dels pressupostos del 2023⁴. Els criteris per determinar la gestió de la despesa durant la pròrroga pressupostària estableixen que la despesa finançada amb recursos generals es prorroga, en el seu conjunt, per la totalitat del pressupost inicial del 2023, excepte les dotacions del personal, que s'ajusten a les dotacions pressupostades a 31 de desembre del 2024 i les despeses finançades amb ingressos finalistes i afectats s'ajusten a les previsions per al 2025 sense que això suposi un import superior al crèdit inicial del 2023. En aquest context, per tal de dotar la pròrroga pressupostària dels crèdits necessaris per a fer front a les necessitats inajornables de l'exercici 2025, el Govern ha aprovat

⁴ Decret 478/2024, de 17 de desembre, pel qual s'estableixen els criteris d'aplicació de la pròrroga dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2023, mentre no entrin en vigor els del 2025.

tres Decrets Llei de suplement de crèdit⁵, un primer suplement per a fer front al mateix nivell de despesa de 2024 i els altres dos per a fer front a la resta de necessitats de crèdit de 2025. Tots tres han estat validats pel Ple del Parlament el dia 7 de maig, el 21 de maig i el 4 de juny, respectivament. Per a què l'escenari mostri les necessitats de despesa de cada exercici, per a l'any 2025 s'ha considerat el pressupost prorrogat incloent els fons procedents dels suplementes de crèdit.

L'any 2026 es preveu un increment de despesa del 8,6% que s'explica per l'evolució prevista per l'escenari tendencial, amb un creixement del 3,9%, i per l'evolució dels recursos assignats per normalitzar la despesa sanitària i l'evolució dels finalistes.

L'increment previst en les despeses de personal inclou, a banda dels increments retributius, la recurrència de les mesures ja iniciades i el creixement vegetatiu del personal. També augmenta la previsió tendencial de despeses corrents de béns i serveis, tant per l'impacte indirecte dels increments retributius en la compra de serveis, tant socials com sanitaris, així com pel creixement vegetatiu d'increment d'activitat contractada prevista. Aquestes despeses també incorporen un increment de la despesa en Medicació Hospitalària de Dispensació Ambulatoria del voltant d'un 3,2%, així com els compromisos pluriennals aprovats i la recurrència d'aquells que finalitzen. També augmenten els interessos del deute per la previsió d'increment del cost i volum del deute.

L'evolució de les transferències corrents ve marcada pels creixements vegetatius de farmàcia, així com per l'impacte dels increments retributius en els concerts educatius, els serveis socials, el finançament de les universitats i en la resta de les transferències a entitats del sector públic entre d'altres. Pel que fa a les despeses de capital tendencial es redueixen per l'evolució dels compromisos pluriennal vigents. Per a les despeses finalistes es preveu un increment del 79,1%, derivat dels recursos procedents de l'AGE pel traspàs de rodalies, del finançament del Cos de Mossos d'Esquadra i de recursos FEDER i FSE, entre d'altres. També es preveu un fons extraordinari per a Salut de 800 M€, per adequar el pressupost inicial de salut a la despesa meritada i reduir la despesa desplaçada de salut. D'altra banda l'escenari preveu donar cabuda al pressupost 2026 a tots els compromisos de capital pluriennals aprovats fins el 15 de maig de 2025.

⁵ Decret Llei 7/2025, de 25 de març, de concessió d'un suplement de crèdit als pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2023 prorrogats per al 2025, Decret Llei 8/2025, de 29 d'abril, de concessió d'un suplement de crèdit als pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2023 prorrogats per al 2025 i Decret Llei 11/2025, de 22 de maig, de concessió d'un suplement de crèdit als pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2023 prorrogats per al 2025.

Per a l'any 2027 es preveu un creixement del 3,7%, que s'explica, en un escenari de continuïtat de les polítiques públiques, per les despeses tendencials, que augmenten pels increments retributius, l'impacte demogràfic en les polítiques socials, educatives i sanitàries i els compromisos pluriennals aprovats per aquell any i les seves recurrències. També per a l'exercici 2027 es preveu una dotació d'un fons extraordinari de salut de 1.000 M€, que representa un increment de 200 M€ respecte l'any anterior i que ha de permetre continuar reduint el gap entre el pressupost i la despesa meritada. En les despeses finançades amb recursos finalistes, en conjunt, es preveuen variacions poc significatives.

L'any 2028 i 2029 es preveu un increment de despesa del 3,1 % i del 3%, respectivament. Els increments responen al creixement dels tendencials de despesa i a la variació prevista en la despesa finançada amb fons finalistes, especialment dels recursos procedents de l'Estat per al finançament del Cos de Mossos d'Esquadra i per a polítiques socials i d'ocupació. També es preveuen dotar de 200 M€ i 100 M€ addicionals al fons extraordinari de salut, que arribaria a una dotació de 1.300 M€ per a l'any 2029.

En conjunt, entre els anys 2025 i 2029 es preveu un increment de despesa de 7.661,5 M€, on el 67,4% s'explica per l'evolució de les despeses tendencials, que incrementen durant aquest període 5.163,4 M€, el 17% s'explica per la dotació de fins a 1.300 M€ com a fons extraordinari de salut que ha de permetre avançar en la normalització de la despesa sanitària afegint liquiditat al sistema sanitari. Finalment, pel que fa a la despesa finançada amb ingressos finalistes, es preveu un increment de 1.198,2 M€.

Quadre 4.3.1

ESCENARI DE DESPESA 2025-2029

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA DE DESPESES NO FINANCERES

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU

Milions € i % de variació

Capítols	Pròrroga 2025*	Escenari 2026		Escenari 2027		Escenari 2028		Escenari 2029	
		M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.
1. Remuneracions de personal	12.350,1	12.813,6	3,8	13.182,8	2,9	13.522,6	2,6	13.849,1	2,4
2. Despeses corrents de béns i serveis	11.572,0	12.940,1	11,8	13.531,2	4,6	14.116,2	4,3	14.608,6	3,5
3. Interessos	1.562,0	1.630,0	4,4	1.918,9	17,7	2.173,2	13,3	2.408,5	10,8
4. Transferències corrents	11.384,1	12.516,7	9,9	12.672,7	1,2	12.872,3	1,6	13.095,9	1,7
5. Fons de contingència	300,0	300,0	0,0	300,0	0,0	300,0	0,0	300,0	0,0
Total despeses corrents	37.168,2	40.200,5	8,2	41.605,5	3,5	42.984,4	3,3	44.262,1	3,0
6. Inversions reals	1.032,3	1.177,3	14,0	1.301,7	10,6	1.332,7	2,4	1.375,2	3,2
7. Transferències de capital	782,6	942,1	20,4	993,3	5,4	954,5	-3,9	1.007,4	5,5
Total despeses de capital	1.814,9	2.119,4	16,8	2.295,0	8,3	2.287,1	-0,3	2.382,6	4,2
Total despeses no financeres	38.983,2	42.319,9	8,6	43.900,5	3,7	45.271,5	3,1	46.644,7	3,0

Sector públic administratiu. Sense PIE i FEAGA. Inclou l'Institut Català de la Salut

*La pròrroga 2025 inclou els suplementes de crèdit DL 7/2025, DL 8/2025 i DL 11/2025 aprovats pel Govern i ratificats pel Parlament

El quadre 4.3.2 mostra l'escenari de despesa tendencial no finalistes. Aquest és un escenari de continuïtat de polítiques públiques, i mostra l'evolució tendencial de les despeses finançades a càrrec de recursos generals i afectats sense prendre noves decisions, per tant no inclou mesures d'eficiència, ni de revisió de despesa. L'escenari de despesa ordinària preveu un creixement agregat de les despeses del 3,9% per a 2026, del 3,5% el 2027, el 2,8% el 2028 i el 2,9% el 2028. Aquestes taxes de creixement mostren la recurrència de les actuacions iniciades durant el 2025, l'evolució dels compromisos de despesa pluriennals no recurrents i l'increment de despesa meritada de salut. Aquests escenaris són de pressupost, per tant, no inclouen en la base la despesa meritada de salut, que és significativament superior a la despesa prevista inicialment, però si que inclouen els increments previstos per aquesta despesa els exercicis 2026-2029 per tal d'oferir una visió de necessitats addicionals de despesa més ajustada a la realitat.

Les hipòtesis de projecció de les despeses de personal són les següents:

- Increment salarial del 2% anual
- Una estimació del creixement vegetatiu per triennis i altres complements com el de productivitat i l'impacte de les jubilacions.
- L'impacte de l'increment de bases de cotització de la seguretat social per creixements vegetatius i per l'impacte del mecanisme d'equitat Inter generacional (MEI) dels departaments i col·lectius.
- En l'àmbit dels desplegaments s'inclouen els previstos per al Cos dels Mossos d'Esquadra, dels bombers i dels agents rurals, d'acord amb les convocatòries vives a juny de 2025, així com l'impacte dels acords de millora de les condicions laborals del personal del cos de Bombers.
- En l'àmbit educatiu s'inclou, entre altres, una previsió d'increment de cost de la seguretat social per la substitució de jubilacions amb personal interí, l'impacte de les contractacions dels nous cursos escolars i les seves recurrències, l'impacte de les recurrències dels acords sindicals aprovats el 2024. També s'inclou una previsió de fons per fer front a les substitucions de personal docent i PAS-PAE que puguin excedir el pressupost del departament.
- De l'àmbit de Justícia s'inclou l'increment de les bases de cotització de la seguretat social del MEI del personal penitenciaris i de l'Administració de Justícia, es reserven els fons necessaris per cobrir eventuais substitucions d'aquest personal i es preveu l'impacte del desplegament dels acords sindicals aprovats el 2024 amb relació al personal d'Administració de Justícia i Penitenciari.
- De l'àmbit del Departament de Territori també s'inclou la previsió de despeses de personal per la creació del Comissionat per al traspàs integral de rodalies.

- Les despeses de personal també recullen les ampliacions de plantilles aprovades els anys 2023, 2024 i 2025.

Les despeses corrents de béns i serveis i les transferències corrents que tenen en compte l'escenari tendencial de despeses amb els supòsits principals següents:

- L'evolució dels compromisos pluriennals aprovats pel Govern a càrrec de recursos generals.
- L'estimació de les recurrències dels compromisos pluriennals que finalitzen durant la vigència de l'escenari i caldrà renovar.
- L'impacte de l'increment retributiu en les despeses de serveis concertats com els de salut i serveis socials.
- L'impacte de l'increment retributiu en les transferències als concerts educatius i a les universitats i als ens locals per a finançar determinades prestacions de serveis.
- L'impacte de l'increment retributiu en les transferències a les entitats del sector públic.
- L'impacte demogràfic sobre determinades despeses, com salut, educació i serveis socials.
- L'impacte del desplegament previst en polítiques iniciades l'any 2025 que es completaran els anys següents.

Les previsions dels interessos són les descrites en l'apartat 5.3 d'aquest informe. Les despeses de capital tenen en compte l'escenari tendencial derivat dels compromisos pluriennals i, excepcionalment, les possibles recurrències.

Quadre 4.3.2

ESCENARI DE DESPESA TENDENCIAL NO FINALISTA 2025-2029

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA DE DESPESES NO FINANCERES

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU

Milions € i % de variació

Capítols	Pròrroga 2025	Escenari 2026		Escenari 2027		Escenari 2028		Escenari 2029	
		M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.
1. Remuneracions de personal	12.339,4	12.661,4	2,6	13.000,6	2,7	13.318,4	2,4	13.627,9	2,3
2. Despeses corrents de béns i serveis	11.444,9	12.010,6	4,9	12.430,0	3,5	12.835,2	3,3	13.237,1	3,1
3. Interessos	1.562,0	1.630,0	4,4	1.918,9	17,7	2.173,2	13,3	2.408,5	10,8
4. Transferències corrents	10.233,3	10.683,0	4,4	10.837,5	1,4	10.988,4	1,4	11.146,3	1,4
5. Fons de contingència	300,0	300,0	0,0	300,0	0,0	300,0	0,0	300,0	0,0
Total despeses corrents	35.879,6	37.285,0	3,9	38.487,0	3,2	39.615,2	2,9	40.719,8	2,8
6. Inversions reals	1.030,0	1.145,3	11,2	1.269,3	10,8	1.300,9	2,5	1.342,9	3,2
7. Transferències de capital	723,3	670,9	-7,3	718,9	7,2	684,8	-4,8	733,6	7,1
Total despeses de capital	1.753,3	1.816,2	3,6	1.988,3	9,5	1.985,6	-0,1	2.076,5	4,6
Total despeses no financeres	37.632,9	39.101,2	3,9	40.475,3	3,5	41.600,8	2,8	42.796,3	2,9

*Sector públic administratiu. Sense PIE i FEAGA. Inclou l'Institut Català de la Salut

El quadre 4.3.3 mostra l'escenari de despesa extraordinària per al període 2026-2029. Aquest escenari recull la voluntat i necessitat de normalitzar la despesa sanitària i reduir la distància existent entre el pressupost aprovat i la despesa meritada de salut.

En l'Informe d'Orientacions Pressupostàries de l'any 2025 es preveia la dotació d'un fons extraordinari en l'àmbit de Salut, pel període 2025-2028, que no s'havia de destinar a finançar noves actuacions, si no la despesa que es dur a terme actualment i que no es pot comptabilitzar dins l'any natural per manca de pressupost.

Els escenaris que ara es presenten mantenen la prioritat del Govern en reduir la distància entre el pressupost aprovat i la despesa meritada amb una reducció de 1.300 M€ del gap de salut l'any 2029. En concret, els escenaris preveuen una dotació de 800 M€ l'any 2026 i 200 M€ addicionals l'any 2027 i 2028 i 100 M€ l'any 2029.

Quadre 4.3.3

ESCENARI DE DESPESA EXTRAORDINÀRIA 2025-2029
CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA DE DESPESES NO FINANCERES
ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU
Milions € i % de variació

Capítols	Pròrroga 2025	Escenari 2026		Escenari 2027		Escenari 2028		Escenari 2029	
		M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.
1. Remuneracions de personal	0,0	0,0		0,0		0,0		0,0	
2. Despeses corrents de béns i serveis	0,0	800,0	--	1.000,0	25,0	1.200,0	20,0	1.300,0	8,3
3. Interessos	0,0	0,0		0,0		0,0		0,0	
4. Transferències corrents	0,0	0,0		0,0		0,0		0,0	
5. Fons de contingència	0,0	0,0		0,0		0,0		0,0	
Total despeses corrents	0,0	800,0	--	1.000,0	25,0	1.200,0	20,0	1.300,0	8,3
6. Inversions reals	0,0	0,0		0,0		0,0		0,0	
7. Transferències de capital	0,0	0,0		0,0		0,0		0,0	
Total despeses de capital	0,0	0,0		0,0		0,0		0,0	
Total despeses no financeres	0,0	800,0	--	1.000,0	25,0	1.200,0	20,0	1.300,0	8,3

*Sector públic administratiu. Sense PIE i FEAGA. Inclou l'Institut Català de la Salut

L'escenari de recursos finalistes procedents d'altres administracions, s'ha construït tenint en compte els mateixos criteris que s'han aplicat a l'escenari d'ingressos. La distribució per capítols de despesa és orientativa d'acord amb la distribució en el pressupost prorrogat del 2023 si bé aquesta s'anirà concretant en cada pressupost.

Quadre 4.3.4

ESCENARI DE DESPESA FINALISTES 2025-2029

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA DE DESPESES NO FINANCERES

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU

Milions € i % de variació

Capítols	Pròrroga 2025	Escenari 2026		Escenari 2027		Escenari 2028		Escenari 2029	
		M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.	M€	% var.
1. Remuneracions de personal	10,8	152,2		182,1		204,2		221,2	
2. Despeses corrents de béns i serveis	127,1	129,5	1,9	101,2	-21,8	81,0	-19,9	71,5	-11,8
3. Interessos	0,0	0,0		0,0		0,0		0,0	
4. Transferències corrents	1.150,8	1.833,8	59,3	1.835,2	0,1	1.883,9	2,7	1.949,7	3,5
5. Fons de contingència	0,0	0,0		0,0		0,0		0,0	
Total despeses corrents	1.288,7	2.115,5	64,2	2.118,5	0,1	2.169,2	2,4	2.242,3	3,4
6. Inversions reals	2,3	32,0	1.275,0	32,3	1,2	31,8	-1,7	32,3	1,5
7. Transferències de capital	59,3	271,2	357,4	274,4	1,2	269,7	-1,7	273,8	1,5
Total despeses de capital	61,6	303,2	392,0	306,7	1,2	301,5	-1,7	306,1	1,5
Total despeses no financeres	1.350,3	2.418,7	79,1	2.425,2	0,3	2.470,7	1,9	2.548,4	3,1

*Sector públic administratiu. Sense PIE i FEAGA. Inclou l'Institut Català de la Salut

4.4. Compte financer i compliment d'objectius

El resultat pressupostari del sector públic administratiu, tal i com recull el quadre 4.4.1, mostra una insuficiència de recursos, tot i que s'observa una millora progressiva, apropant-se a l'equilibri en l'horitzó del 2029.

Quadre 4.4.1

RESULTAT PRESSUPOSTARI

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU¹

Milions €

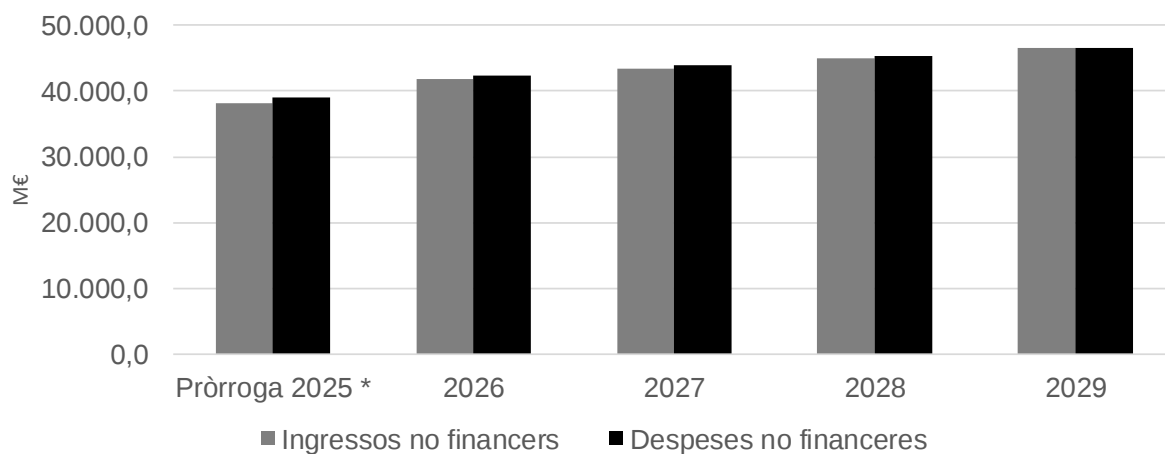
	Pròrroga 2025 ²	2026	2027	2028	2029
Ingressos corrents	38.131,2	41.355,5	42.996,1	44.570,5	46.158,4
Despeses corrents	37.168,2	40.200,5	41.605,5	42.984,4	44.262,1
Saldo corrent	962,9	1.155,0	1.390,6	1.586,1	1.896,3
Ingressos de capital	106,1	447,8	453,0	445,2	452,1
Despeses de capital	1.814,9	2.119,4	2.295,0	2.287,1	2.382,6
Saldo de capital	-1.708,9	-1.671,6	-1.842,0	-1.841,9	-1.930,5
Resultat no financer	-745,9	-516,6	-451,4	-255,8	-34,3

¹ Inclou l'Institut Català de la Salut. Sense PIE i FEAGA.² Les despeses inclouen els suplementes de crèdit aprovats.

En els anys 2026 i 2027 la taxa de creixement de les despeses és lleugerament inferior als ingressos, fet que explica que el resultat no financer es mantingui en un nivell similar. En canvi, en els anys 2028 i 2029, la taxa de creixement de les despeses és ja una dècima inferior a la dels ingressos, situació que comporta una reducció del diferencial.

Gràfic 4.4.1

COMPARATIVA INGRESSOS I DESPESES NO FINANCERES TENDENCIAIS

* Les despeses inclouen els suplements de crèdit aprovats.

Per a determinar el resultat d'acord amb el Sistema Europeu de Comptes (SEC) cal fer un ajustos que permetin expressar el resultat pressupostari en termes de comptabilitat nacional. Incloent aquests ajustos es construeix el compte financer per al període 2026-2029, que mostra un dèficit del 0,1% en 2026 i una situació d'equilibri per a la resta d'anys.

Quadre 4.4.2

COMPTE FINANCER

ÀMBIT SECTOR ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Milions €

	2026	2027	2028	2029
Ingressos corrents	41.355,5	42.996,1	44.570,5	46.158,4
Despeses corrents	40.200,5	41.605,5	42.984,4	44.262,1
Saldo corrent	1.155,0	1.390,6	1.586,1	1.896,3
Ingressos de capital	447,8	453,0	445,2	452,1
Despeses de capital	2.119,4	2.295,0	2.287,1	2.382,6
Saldo de capital	-1.671,6	-1.842,0	-1.841,9	-1.930,5
Resultat no financer pressupostari	-516,6	-451,4	-255,8	-34,3
Ajustos SEC	88,1	290,1	83,0	-104,2
Resultat no financer SEC. M€	-428,5	-161,3	-172,8	-138,4
Resultat no financer SEC. % PIB	-0,1	0,0	0,0	0,0

És important recordar que la informació presentada mostra uns escenaris tendencials que reflecteixen la inèrcia de les finances públiques, és a dir, les dades no incorporen l'adopció de noves mesures d'ingressos ni de despeses. D'altra banda, com ja s'ha posat de relleu amb anterioritat, encara no s'han aprovat els objectius individuals per CA per al període 2026-2029.

La definició d'aquests objectius determinarà la disponibilitat d'espai fiscal i, per tant, la capacitat per poder aprovar noves actuacions.

Finalment, es presenta la valoració del compliment de la regla de despesa a l'escenari 2026-2029 per l'àmbit del sector públic administratiu. Com es pot veure al quadre 4.4.3 la taxa de creixement de la despesa computable se situa per sota de la taxa de referència (3,3% en 2026; 3,4% en 2027, i 3,6% en 2028 i 2029) en tots els anys, tret de l'any 2027. Tanmateix, cal assenyalar que en el període 2026-2029 la taxa interanual de creixement de la despesa computable és del 3%, mig punt inferior a la mitjana de la taxa de referència 2026-2029 que és del 3,5%.

Quadre 4.4.3

COMPLIMENT REGLA DE DESPESA

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU¹

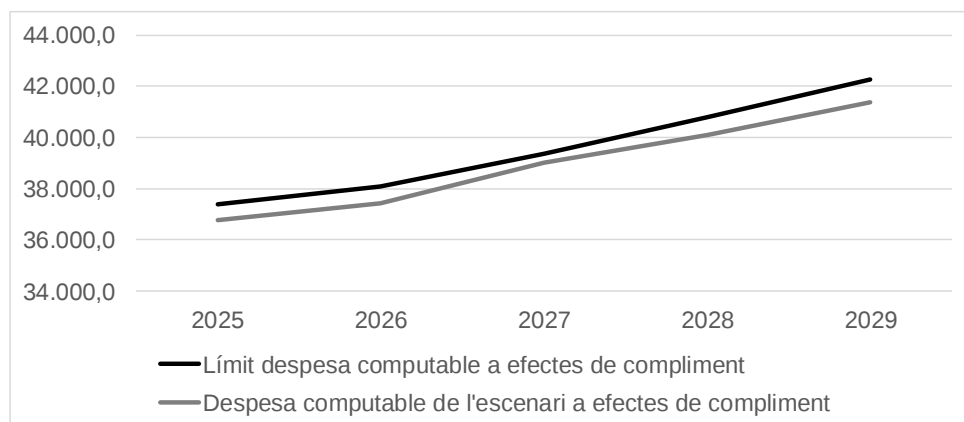
Milions €

	2025	2026	2027	2028	2029
Despesa meritada escenari (1)	42.207,1	42.217,8	43.775,4	45.254,0	46.821,0
Despesa no computable (2)	5.347,7	4.566,6	4.841,9	5.151,5	5.461,3
Despesa computable (1-2)	36.859,4	37.651,2	38.933,5	40.102,6	41.359,8
Canvis normatius (3)	80,3	204,7	-65,6	0,0	0,0
Despesa computable a efectes de calcular la taxa de variació (1-2+3)	36.779,1	37.446,5	38.999,1	40.102,6	41.359,8
Variació (%)	--	1,6	3,6	3,0	3,1

¹ Inclou l'Institut Català de la Salut. Sense PIE i FEAGA.

En el gràfic 4.4.2 es mostra com el nivell de despesa computable de l'escenari se situa per sota del màxim que es podria assolir si la despesa creixés d'acord amb la taxa de referència.

Gràfic 4.4.2
COMPLIMENT REGLA DE DESPESA
ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU I ICS
% de variació

El gràfic permet concloure que el compliment de l'objectiu de dèficit resulta més restrictiu que la regla de despesa, atès que la despesa computable de l'escenari resulta inferior a la que es derivaria d'aplicar la taxa de referència.

4.5. Compromisos de despesa a càrrec d'exercicis futurs

Els compromisos de despeses a càrrec d'exercicis futurs, regulats a l'article 36 del Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, són els compromisos que el Govern autoritza en relació amb despeses que, per raó de la seva naturalesa o eficiència en la gestió, requereixen un termini d'execució que supera el de l'exercici pressupostari en el qual s'adopten o comprometen. Per norma general, els compromisos a càrrec d'exercicis futurs no poden superar més de quatre anualitats, llevat dels compromisos derivats de la càrrega financera de l'endeutament i dels arrendaments d'immobles. Tanmateix, excepcionalment, el Govern pot autoritzar l'ampliació del nombre d'anualitats en altres casos.

L'article 27 bis del TRLFP estableix que les autoritzacions de noves despeses que comportin compromisos de despesa pluriennal han de respectar els escenaris pressupostaris pluriennals.

L'article 21 de la Llei 2/2023, del 16 de març, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2023, prorrogats per al 2025 segons el Decret 478/2024, de 17 de desembre, pel qual s'estableixen els criteris d'aplicació de la pròrroga dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2023, mentre no entrin en vigor els del 2025, estableix que els departaments i les entitats autònomes administratives i el Servei Català de la Salut han d'acreditar la disponibilitat en llurs pressupostos futurs, calculada com la diferència entre el crèdit pressupostari previst per l'exercici corrent incrementat amb la regla de despesa i l'escenari de despesa tendencial que té en compte els compromisos pluriennals, les despeses recurrents i altres previsions de normes d'obligat compliment.

Els compromisos de despeses a càrrec d'exercicis futurs formen part del càlcul del tendencial de despesa, el qual a la seva vegada forma part de l'escenari de despeses. El volum i dinàmica de la generació de compromisos de despesa a càrrec d'exercicis futurs és un fet altament rellevant en la planificació pressupostària, ja que suposen un factor pressió a l'alça de les despeses tendencials i de menor flexibilitat pressupostària, reduint així l'espai fiscal a mitjà termini i dificultant poder finançar noves iniciatives o projectes que contribueixin a les principals prioritats dels corresponents exercicis.

L'estat de situació actual, a 31/05/2025, és la d'un import total de despeses compromeses a càrrec d'exercicis futurs (període 2026-2060) de 37.673,6 milions d'euros. D'aquest import, 5.636,3 milions es corresponen amb els compromisos de l'exercici 2026, i 18.920,2 milions amb el període 2026-2029 (el període de l'escenari fiscal i pressupostari a mitjà termini associat als

pressupostos per al 2026). En el quadre i gràfic següents es pot veure la distribució de l'import total de compromisos pluriennals, per exercicis, segons la seva naturalesa econòmica.

Quadre 4.5.1.

COMPROMISOS DE DESPESA A CÀRREC D'EXERCICIS FUTURS

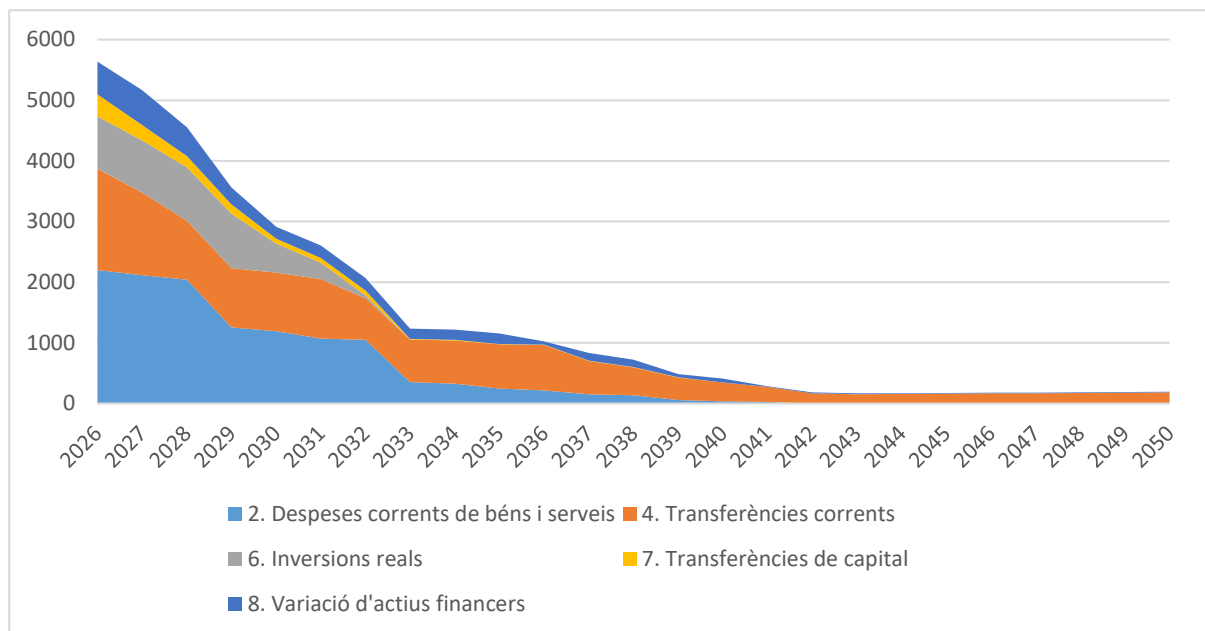
Àmbit sector públic administratiu, segons classificació per capítols i en milions d'euros:

Capítols	2026	2027	2028	2029	Total 2026-2029	Total 2030-2060	Total
2	2.199,8	2.116,4	2.039,0	1.253,2	7.608,3	4.868,2	12.476,5
4	1.671,2	1.363,0	971,5	976,7	4.982,5	11.059,1	16.041,6
6	863,6	857,5	883,0	901,7	3.505,8	802,3	4.308,2
7	365,6	256,5	187,9	152,0	961,9	276,7	1.238,5
8	536,1	574,8	473,3	277,5	1.861,7	1.747,1	3.608,8
Total	5.636,3	5.168,2	4.554,7	3.561,0	18.920,2	18.753,5	37.673,6

Gràfic 4.5.1.

COMPROMISOS DE DESPESA A CÀRREC D'EXERCICIS FUTURS

Àmbit sector públic administratiu, segons classificació per capítols i en milions d'euros

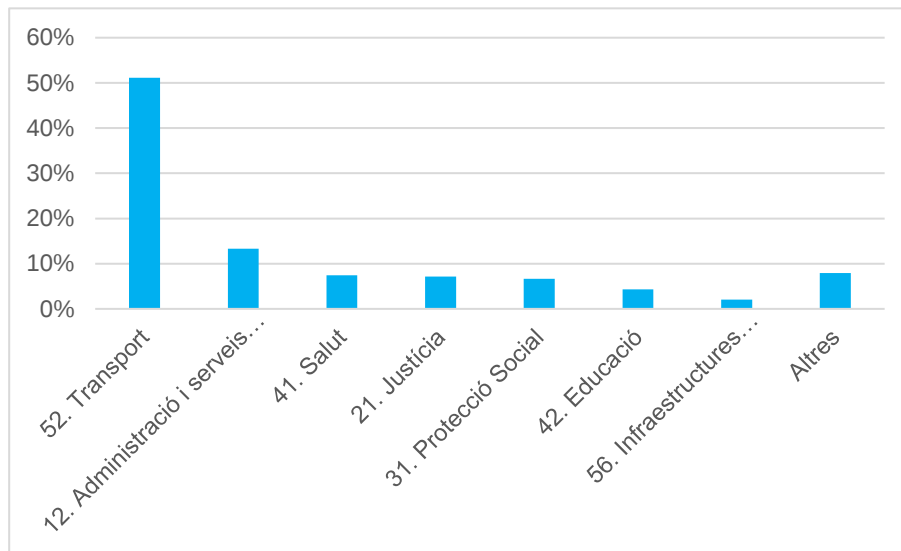

Per un altre costat, atenent a les polítiques de despesa, s'observa com el 51 % dels compromisos futurs assumits fins el 2060 es concentra a la política 52 Transport. El detall de les principals polítiques per volum de compromisos es mostren al gràfic següent.

Gràfic 4.5.2.

COMPROMISOS DE DESPESA A CÀRREC D'EXERCICIS FUTURS

Àmbit sector públic administratiu. Percentatge sobre el total segons política de despesa

El contingut principal d'aquests compromisos per polítiques és el següent:

- La política 52 “Transport” integra les actuacions que donen cobertura a les necessitats d'infraestructures. Inclou els compromisos assumits per a la construcció de la Línia 9 de metro, les inversions i manteniment de carreteres, el pagament d'infraestructures amb finançaments diferits, com els peatges a l'ombra o la compensació de tarifes per l'ús de carreteres, i les aportacions previstes per a les grans operadores de transport, com Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya o el Consorci de l'ATM.
- La política 12 “Administració i serveis generals”, inclou principalment les actuacions compromeses en Tecnologies de la Informació i la Comunicació dels diferents departaments de la Generalitat, ja siguin en serveis recurrents com en nous desenvolupaments.
- La política 41 “Salut” conté els compromisos en la compra de serveis sanitaris, que inclouen, entre d'altres, la contractació del transport sanitari urgent i no urgent de Catalunya.
- La política 21 “Justícia”, conté els compromisos de la concessió administrativa de la Ciutat de la Justícia i els drets de superfície de jutjats i centres penitenciaris.

- La política 31 “Protecció social” inclou la despesa recurrent de béns i serveis que comprenen les places i serveis que reben finançament públic en règim de concert social i gestió delegada.
- La política 42 “Educació” conté els pagaments en drets de superfície dels centres educatius o les inversions previstes que duu a terme a través d’Infracat.
- La política 56 “Infraestructures agràries i rurals” inclou la inversió en el Canal Segarra – Garrigues i altres obres de regadiu.

Quadre 4.5.2.

COMPROMISOS DE DESPESA A CÀRREC D'EXERCICIS FUTURS

Àmbit sector públic administratiu, segons principals polítiques de despesa i en milions d'euros:

Polítiques de despesa		2026	2027	2028	2029	Total 2026-2029	Total 2030-2060	Total general
52	Transport	1.604,5	1.686,2	1.672,6	1.587,5	6.550,8	12.719,0	19.269,8
12	Administració i serveis generals	793,5	765,8	749,0	696,7	3.005,0	2.006,6	5.011,7
41	Salut	472,6	455,6	445,8	439,7	1.813,8	997,0	2.810,8
21	Justícia	351,8	354,9	314,6	241,9	1.263,2	1.423,3	2.686,5
31	Protecció Social	904,1	780,6	752,1	10,1	2.446,9	70,7	2.517,7
42	Educació	230,4	208,8	216,5	256,7	912,3	705,2	1.617,5
56	Infraestructures agràries i rurals	90,2	88,5	78,1	59,4	316,1	455,4	771,5
53	Altres	1.189,3	827,7	325,9	269,1	2.612,0	376,2	2.988,2
Total general		5.636,3	5.168,2	4.554,7	3.561,0	18.920,2	18.753,5	37.673,6

Pel que fa als expedients pluriennals més rellevants per volum, destaquem els 10 més significatius al quadre 4.5.3.

Quadre 4.5.3.

COMPROMISOS DE DESPESA A CÀRREC D'EXERCICIS FUTURS

Àmbit sector públic administratiu, segons les actuacions més rellevants, des del punt de vista de volum:

Codi expedient	Agrupació departamental	Actuació	Import (milions)	% sobre total
PL/22/0154	TER	PEF Ifercat i Subvenció ATM L9	10.646,6	28%
PL/25/0004	Diversos	Serveis i evolutius CTTI	4.284,1	11%
PL/24/0270	DSI	Concert social i gestió delegada	2.222,8	6%
PL/14/0316	TER	Conveni finançament Consorci ATM i FGC	1.807,5	5%
PL/22/0203	TER	PEA Infracat	1.634,3	4%
PL/24/0239	SLT	PEA Infracat	853,8	2%
PL/21/0171	TER	Concessió C-15 i C37	779,2	2%
PL/14/0250	JUS	Concessió Ciutat de la Justícia	761,5	2%
PL/22/0261	TER	Contracte programa FGC	717,2	2%
PL/24/0018	PRE	Contracte programa CCMA	681,0	2%

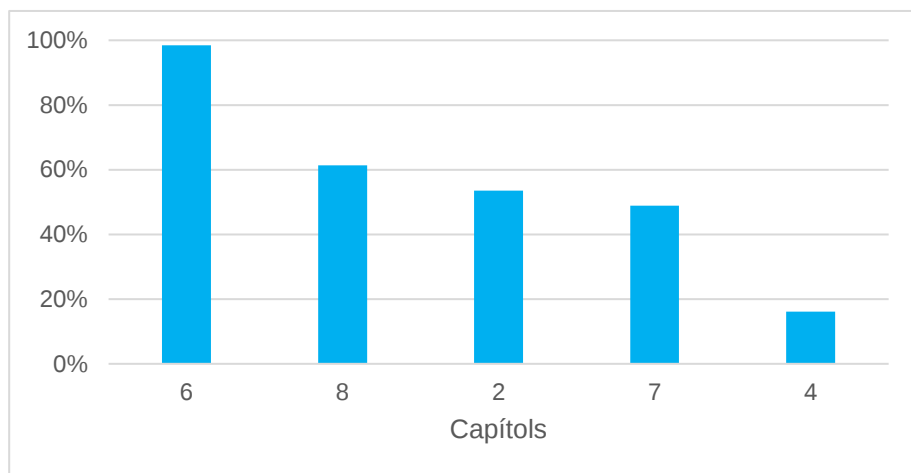
Una forma de mesurar la magnitud dels compromisos pluriennals és calcular la relació entre aquests i el pressupost de despeses, desglossat per agrupacions departamentals i per capítols. En aquest exercici prenem com a base el crèdit inicial del pressupost 2023 prorrogat per al 2025, consolidat i ajustat sense l'import dels capítols 1, 3, 5 i 9; concerts educatius; concerts sanitaris; despesa farmacèutica; finançament ordinari d'universitats públiques i PIE a favor d'ens locals. S'observa que per a l'exercici 2026 la pràctica totalitat del capítol 6 d'inversions reals consta compromès (el 98%), mentre que pels altres capítols el compromís és menor. A nivell d'agrupació departamental destaquen els departaments de Justícia i Qualitat democràtica i Territori, Habitatge i Transició ecològica, ambdós amb un compromís que cobreix el 72% del seu pressupost ajustat, seguit de la Presidència amb un 66%, Interior i Seguretat Pública amb un 56% i Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació amb un 45%.

Gràfic 4.5.3.

COMPROMISOS DE DESPESA A CÀRREC DE L'EXERCICIS 2026

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU.

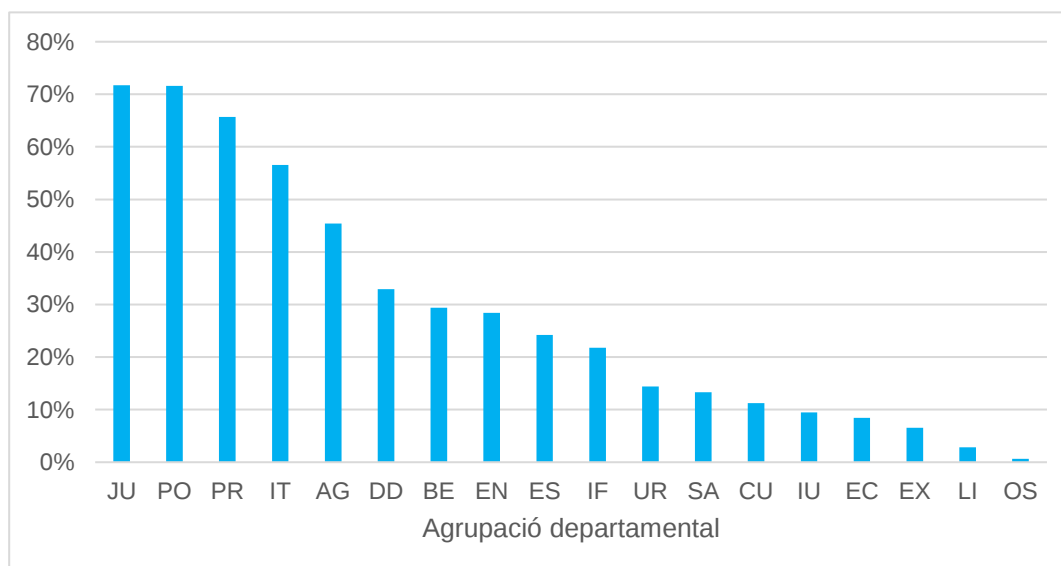
PERCENTATGE SOBRE EL PRESSUPOST 2025 AJUSTAT AGRUPANT PER CAPÍTOLS

Gràfic 4.5.4.

COMPROMISOS DE DESPESA A CÀRREC D'EXERCICIS FUTURS.

ÀMBIT SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU.

PERCENTATGE SOBRE EL PRESSUPOST 2025 AJUSTAT AGRUPANT PER AGRUPACIÓ DEPARTAMENTAL⁶

⁶ La traducció dels codis departamentals de l'aplicació comptable Gecat, usats en aquest gràfic, és la següent: AG = Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, BE = Drets Socials i Inclusió, CU = Cultura, DD = Diversos departaments, EC = Economia i Finances, EN = Educació i Formació Professional, ES = Esports, EX = Unió Europea i Acció Exterior, IF = Igualtat i Feminisme, IT = Interior i Seguretat Pública, IU = Empresa i Treball, JU = Justícia i Qualitat Democràtica, LI = Política Lingüística, OS = Organismes superiors, PO = Territori, Habitatge i Transició Ecològica, PR = Presidència, SA = Salut, TI = Treball i Indústria i UR = Recerca i Universitats.

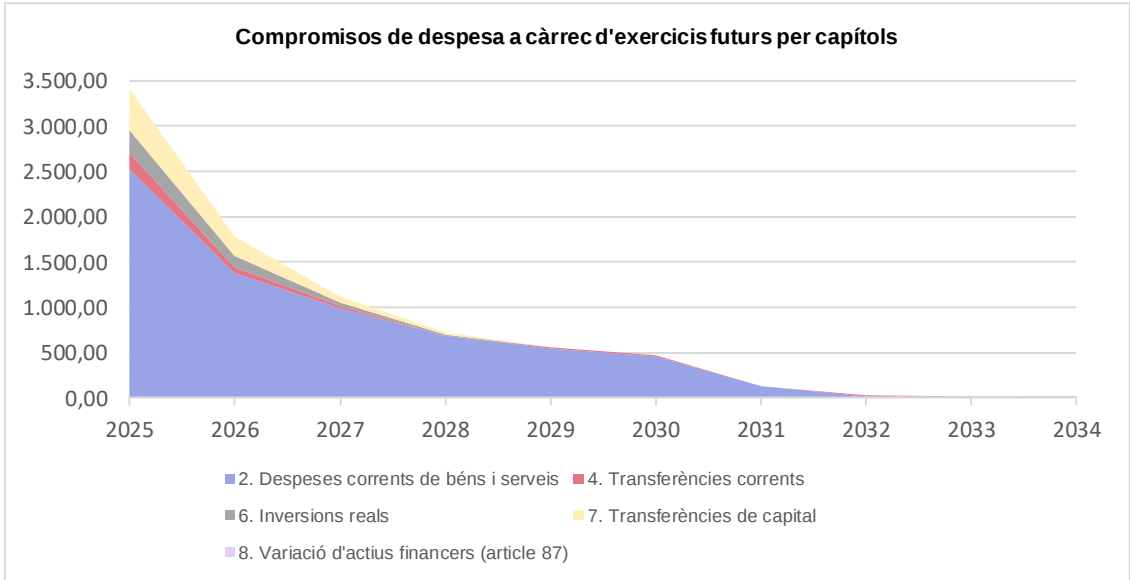
Pel que fa als compromisos de despesa futura de les entitats de la resta del Sector Públic de la Generalitat, es disposa de les dades per capítols pressupostaris dels pluriennals vigents a 31-12-2024 aprovats pels seus òrgans de govern. Els imports compromesos són els següents:

Quadre 4.5.3
COMPROMISOS DE DESPESA A CÀRREC D'EXERCICIS FUTURS
ÀMBIT RESTA ENTITATS SECTOR PÚBLIC
CLASSIFICACIÓ DE LES DESPESES PER CAPÍTOLS
Milions €

Capítols	Exercici 2025	Exercici 2026	Exercici 2027	Exercici 2028	Exercici 2029	Exercici 2026-2029	Resta d'anualitats
2. Despeses corrents de béns i serveis	2.528,84	1.375,9	986,44	681,16	549,5	3.593,	696,36
4. Transferències corrents	174,23	72,01	29,43	10,07	6,16	117,66	67,48
6. Inversions reals	258,2	116,43	36,26	10,7	2,67	166,06	12,65
7. Transferències de capital	455,26	216,48	66,88	25,86	-	309,22	-
8. Variació d'actius financers (article 87)	9,02	8,1	-	-	-	8,1	-
Total	3.425,55	1.788,91	1.119,01	727,79	558,33	4.194,04	776,49

* En aquesta taula no s'inclou l'entitat Gestió de Serveis Sanitaris, de la qual no es disposa d'informació a tancament de 2024.

Gràfic 4.5.4.
COMPROMISOS DE DESPESA A CÀRREC D'EXERCICIS FUTURS
ÀMBIT RESTA DEL SECTOR PÚBLIC
CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA DE LES DESPESES
Milions €

Es disposa de la informació per capítols i per anys fins a 2034 (període de 10 anys). A partir d'aquest exercici es disposa de la informació per capítols però agregada per exercicis de 2035 en endavant. Per això, la informació de 2035 en endavant no s'ha incorporat al gràfic.

L'any 2025 presenta un import de 3.425,6 M€. En els exercicis posteriors, la xifra es va reduint progressivament passant a 1.788,9 M€ el 2026 i a 558,3 M€ el 2029.

En el període 2026-2029, el total de despeses pluriennals és de 4.194 M€, mentre que la resta d'anualitats més enllà de 2029 disposa d'una previsió de 776,49 M€.

Per capítols, i per a tots els exercicis, el de despeses corrents de béns i serveis és el que absorbeix la major part dels compromisos de despesa (81,21%), seguit de lluny per les transferències de capital (9,11%), les inversions reals (5,20%), les transferències corrents (4,28%) i, per últim, les aportacions de capital (0,20%).

Finançaments estructurats

Entre els expedients de despeses pluriennals es poden destacar pel seu volum i significació els relatius al finançament estructurat d'inversions; és a dir, a aquelles modalitats de construcció d'infraestructures i equipaments públics en col·laboració amb el sector privat (partenariats públic-privats, PPP) en què aquest darrer es fa càrrec també de la seva explotació durant la vigència del contracte. Aquests mètodes es van utilitzar fonamentalment entre els anys 2004 i 2010. La Generalitat paga la contraprestació de la inversió en un període que en la majoria de casos es situa entre els 20 i els 30 i escaig anys.

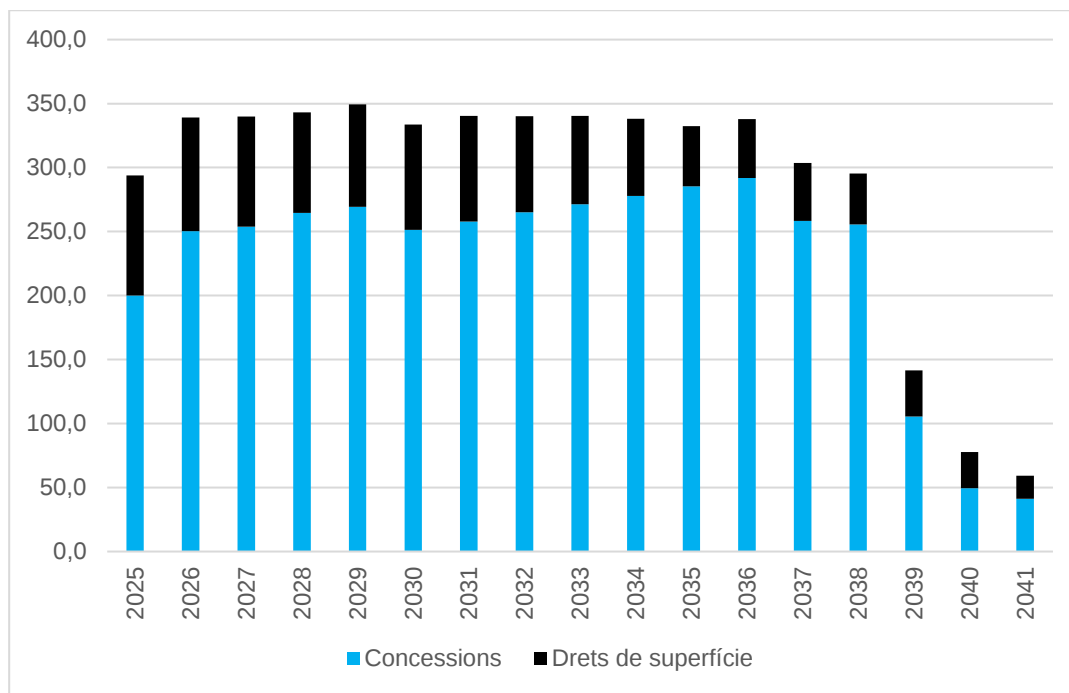
Els mètodes utilitzats per la Generalitat han estat fonamentalment la concessió (autovies i Ciutat de la Justícia), en què la Generalitat paga a l'empresa concessionària en funció del nombre d'usuaris, i els drets de superfície (comissaries, edificis judicials i presons), en què la Generalitat paga un lloguer per l'ús de l'equipament que, en la majoria de casos, inclou el manteniment per part de l'empresa superficiària. Al final d'aquests contractes, la Generalitat passa a ser la propietària de la infraestructura o equipament.

En el cas de les concessions d'autovies, els imports són estimats atès que depenen del nombre real d'usuaris (en la majoria de casos hi ha un topall màxim per sobre del qual no es retribueix a la concessionària). Els imports són creixents perquè es preveuen augments sostinguts de trànsit.

En el cas dels drets de superfície, els augments estan causats perquè l'import del lloguer augmenta anualment (normalment el 2,5%). Les caigudes coincideixen normalment amb la finalització dels contractes o de subvencions de capital concedides a la part privada.

Gràfic 4.5.3

DESPESES PREVISTES RELATIVES AL FINANÇAMENT ESTRUCTURAT D'INVERSIONS
ÀMBIT SECTOR PÚBLIC. IMPORTS EN MILIONS D'EUROS.

Al gràfic es pot observar que entre els anys 2026 i 2036, les anualitats aprovades es situen lleugerament per sota dels 350M€, baixen al voltant dels 300M€ el 2037 i 2038 i a partir de 2039 es produeix una davallada brusca d'aquesta despesa coincidint amb els venciments de les concessions.

Cal tenir en compte que els imports corresponents a les concessions són imports màxims i que hi ha una probabilitat alta de què els imports reals es situïn significativament per sota.

5. Escenari d'endeutament i càrregues del deute

5.1. Estratègia d'endeutament

En una situació de dèficit pressupostari com la que ha tingut la Generalitat de Catalunya en els darrers exercicis, cal obtenir, any rere any, el finançament necessari per cobrir tant les amortitzacions del deute vigent com el propi dèficit de l'exercici.

Arran de la darrera crisi financera, que va dificultar de manera important l'accés de les comunitats autònomes als mercats financers, l'Estat va establir una sèrie de mecanismes de liquiditat per tal que aquestes poguessin fer front als seus compromisos financers. Des de l'any 2012, la Generalitat s'ha anat adherint a aquests diferents mecanismes que, a través del Reial decret llei 17/2014, van quedar agrupats en el Fons de Finançament a Comunitats Autònomes (FFCA). Els compartiments principals del FFCA són el Fons de Liquiditat Autònoma (FLA) i el Fons de Facilitat Financera (FFF), que han finançat gairebé la totalitat dels dèficits i amortitzacions de la Generalitat en els darrers anys.

Per poder sol·licitar la possibilitat de combinar l'adhesió al FFCA amb l'accés al mercat, es requereix, entre d'altres, el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària, regla de despesa, deute públic i període mitjà de pagament a proveïdors. Altrament, la comunitat autònoma ha d'optar entre finançar totes les seves necessitats a través del FFCA o fer-ho exclusivament acudint al mercat. Els citats objectius van estar suspesos durant els anys 2020-2023⁷, període durant el qual es va mantenir l'exercici 2019 com a any de referència per la verificació dels objectius. Atès que el 2019 Catalunya no va complir tots els objectius, la Generalitat no ha tingut la possibilitat de combinar les dues estratègies de finançament en els darrers anys. Pel que fa a l'any 2024, en què s'han reactivat les regles fiscals, cal tenir en compte que l'objectiu d'estabilitat pressupostària es va establir pel conjunt del sector de les comunitats autònomes, però no es va arribar a aprovar individualment per cadascuna d'elles.

De cara als següents exercicis, s'ha considerat que Catalunya complirà els requisits necessaris per anar sortint gradualment als mercats. No obstant això, l'elevat volum de les necessitats de finançament de la Generalitat farà que sigui necessari continuar comptant en gran mesura amb l'adhesió als mecanismes de liquiditat.

⁷ Inicialment, a causa de la pandèmia de Covid-19 i, posteriorment, per les pressions inflacionistes i el conflicte d'Ucraïna i les seves conseqüències econòmiques.

D'aquesta manera, el supòsit que s'ha adoptat en relació a l'estratègia de finançament per dur a terme la previsió de l'evolució de l'endeutament i la càrrega financera, és el següent:

Quadre 5.1.1

HIPÒTESI RELATIVA A L'ESTRATÈGIA DE FINANÇAMENT

	2025	2026	2027	2028	2029
Mercat	0 %	5 %	10 %	15 %	20 %
FFCA	100 %	95 %	90 %	85 %	80 %

En funció de la via triada en cada cas per finançar les necessitats futures, les operacions d'endeutament a llarg termini que es formalitzaran en els propers exercicis tindran diferents característiques:

- Operacions de FFCA: S'ha suposat que les operacions futures tindran, bàsicament, les mateixes característiques que el FLA 2025 que actualment està en curs:
 - Formalització el mes de març de cada exercici.
 - Durada de 12 anys, amb 4 de carència i 8 d'amortització lineal anual, cosa que implica una vida mitjana aproximada de 8,5 anys.
 - Pagament anual d'interessos i amortitzacions en data 30/04.
 - Tipus d'interès corresponent al *Tesoro* a 8,5 anys.
- Operacions de mercat: S'han adoptat els següents supòsits:
 - Formalització a 30/06 de cada exercici.
 - Durada de 10 anys amb amortització total a venciment (*bullet*), cosa que implica una vida mitjana també de 10 anys.
 - Pagament anual d'interessos en data 30/06.
 - Tipus d'interès corresponent al *Tesoro* a 10 anys amb un diferencial addicional de 40 punts bàsics (pb)⁸.

Per últim, pel que fa a l'endeutament a curt termini de la Generalitat, el supòsit que s'ha realitzat és la renovació, any a any, de les operacions vigents, a un tipus d'interès equivalent al màxim que fixen les resolucions de prudència financera. D'aquesta manera, el tipus d'interès fixat per aquestes operacions és el del *Tesoro* a 1 any més un diferencial de 50 pb.

⁸ Aquest diferencial vindria motivat per un major risc creditici de la Generalitat com a emissor i per la menor liquiditat del seu deute en comparació amb el *Tesoro*. El diferencial seleccionat és superior al de les CCAA que actualment estan actives en els mercats financers, però es troba dins d'uns límits raonables per plantejar el finançament per aquesta via.

5.2. Escenari de deute viu i endeutament net

La previsió d'evolució de l'endeutament realitzada fa referència a l'Administració General de la Generalitat i al perímetre d'Administració Pública segons el SEC (AP-SEC), prenent com a referència la informació disponible fins a 30/04/2025. La xifra de partida de deute viu de la Generalitat a 31/12/2024 es situa en 84.119 M€ i la xifra global del sector AP-SEC en 89.035 M€.

Les principals hipòtesis de treball de la previsió són les següents:

- Les amortitzacions del deute a llarg termini de la Generalitat, els imports corresponents a l'objectiu de dèficit i les quotes de devolució de les liquidacions negatives del model de finançament de 2008 i 2009 es financen en cada exercici amb les noves operacions a llarg termini de la Generalitat (a través del FFCA o d'operacions de mercat).
- S'ha suposat que el dèficit previst pels exercicis 2025 (412 M€) i 2026 (429 M€) es podrà finançar amb endeutament a llarg termini dins l'exercici, mentre que pels anys 2027-2029 es preveu equilibri pressupostari. Pel que fa a l'excés de dèficit respecte l'objectiu fixat, s'ha suposat que l'excés de 2024 encara es podrà finançar a finals de 2025 a través del FLA.
- Les amortitzacions de deute a llarg termini de les entitats AP-SEC també es refinancen a través de les noves operacions a llarg termini de la Generalitat, de manera que van passant a formar part del deute de la Generalitat⁹.
- Pel que fa a les operacions a curt termini, tenint en compte que bona part són línies de crèdit, s'ha suposat que l'import disposat a tancament dels propers exercicis seguirà sent el mateix que a tancament de 2024 (450 M€). Quant a l'import mitjà disposat durant els propers exercicis, s'ha suposat que serà el previst per la Generalitat durant el 2025 (1.420 M€).

A continuació, es detalla l'evolució prevista del deute viu i els diferents factors que expliquen l'endeutament net previst:

⁹ Aquest supòsit representa una continuïtat respecte al que s'ha estat fent en els darrers exercicis a través del FFCA.

Quadre 5.2.1

PREVISIÓ DE DEUTE VIU 2024-2029 I ENDEUTAMENT NET
ÀMBIT GENERALITAT I AP-SEC
Milions €

Previsió deute viu ¹⁰	2024	2025	2026	2027	2028	2029
FFCA	78.473	80.981	81.637	81.445	80.816	79.916
Valors i préstecs Llarg Termini	3.911	3.429	3.638	4.282	5.385	6.818
Línies crèdit/Préstecs Curt Termini	450	450	450	450	450	450
APP	937	902	864	823	782	736
Facturatge sense recurs	20	20	20	20	20	20
Altres operacions reassignades	328	313	296	278	258	236
TOTAL Adm. General	84.119	86.094	86.904	87.298	87.710	88.177
Ens AP-SEC	4.916	4.728	4.471	4.202	3.915	3.573
TOTAL AP-SEC	89.035	90.822	91.375	91.500	91.625	91.750

Previsió endeutament net	2025	2026	2027	2028	2029
Dèficit* finançat a llarg termini l'any t	412	429	0	0	0
Dèficit* finançat a llarg termini l'any t+1 (excés)	1.227	0	0	0	0
Liquidacions negatives 2008-09	125	125	125	125	125
FLA 2024 disposat el 2025	27	0	0	0	0
Absorció deute LT Ens APSEC	184	257	268	287	342
TOTAL Adm. General	1.974	811	393	412	467
Absorció deute Ens AP-SEC	-184	-257	-268	-287	-342
Altres	-4	0	0	0	0
TOTAL APSEC	1.786	554	125	125	125

*Dèficits en positiu perquè generen augment de deute.

Com es pot observar, l'increment net de deute en l'exercici 2025 és especialment rellevant perquè inclou tant el finançament del dèficit de l'exercici 2025 (412 M€) com el de l'excés de dèficit de 2024 (1.227 M€, segons la liquidació provisional). L'increment de deute previst pel 2026 és més moderat i prové, principalment, del finançament del dèficit previst (429 M€).

Pel que fa als exercicis 2027-2029, el volum de deute pràcticament es manté a nivell AP-SEC, gràcies a l'equilibri pressupostari previst. L'únic factor que explica el lleuger increment de deute global és la quota de devolució de les liquidacions negatives del sistema de finançament de 2008-2009, per import de 125 M€ anuals. A nivell específic de l'Administració General de la Generalitat, sí que s'observa un cert augment de l'endeutament, degut a l'absorció dels

¹⁰ El desglossament de les xifres de deute viu no inclou l'efecte del refinançament parcial del FLA 2023 a través de préstecs bancaris que està duent a terme actualment la Generalitat. En el mes de maig de 2025, la Generalitat ha obtingut autorització del Consell de Ministres i ha adoptat l'acord de Govern corresponent per al refinançament d'un import màxim de 3.500 M€. En data 19/06/2025, la xifra provisional d'import refinançat és de 2.720 M€.

venciments a llarg termini de les entitats AP-SEC, que des de fa anys han estat refinançats per la Generalitat a través del FFCA.

D'altra banda, davant de la hipòtesi que la tornada als mercats financers serà molt gradual, la previsió és que, en els anys més immediats (2025-2026), el deute viu de la Generalitat segueixi quedant cada cop més concentrat en el FFCA. En canvi, pels anys següents (2027-2029), el FFCA començaria a perdre protagonisme en favor de les operacions a mercat, instrumentades en valors o préstecs a llarg termini.

A continuació es detallen les amortitzacions tant de les operacions de deute de la Generalitat com de les bestretes concedides per diferents ministeris:

Quadre 5.2.2
AMORTITZACIONS D'OPERACIONS DE DEUTE I DE BESTRETES DE MINISTERIS 2025-2029
ÀMBIT GENERALITAT
Milions €

	2025*	2026	2027	2028	2029
Deute	7.809	7.775	8.088	8.772	9.262
Bestretes Ministeris	2	0	0	0	0
TOTAL CAPÍTOL 9 ADM.GRAL.	7.811	7.775	8.088	8.772	9.262

* No inclou les amortitzacions anticipades que es derivaran del refinançament parcial del FLA 2023, per un import màxim de 3.500 M€.

5.3. Escenari d'interessos i altres càrregues del deute

L'estimació dels interessos i altres despeses financeres pels propers exercicis s'estructura, bàsicament, en 3 parts:

- 1) Operacions vigents: Tenen unes característiques ja definides i estan entrades en el sistema de gestió del deute de la Generalitat, de manera que ja es disposa d'uns fluxos de pagament d'interessos previstos per als propers exercicis.
- 2) Operacions futures: Les noves operacions necessàries per cobrir les necessitats de finançament del període 2025-2029 es formalitzaran d'acord amb els supòsits comentats a l'apartat 5.1, generant així uns fluxos d'interessos futurs que s'afegeixen als de les operacions vigents.
- 3) Altres càrregues del deute: A banda dels interessos de les operacions d'endeutament, hi ha una sèrie de conceptes que també s'inclouen dins del capítol 3 de despeses i que es calculen de manera separada. Es tracta, bàsicament, de les comissions, els interessos de les operacions de cobertura (*swaps*) i altres conceptes (interessos de préstecs amb

Ministeris, remuneració a empreses públiques pels seus saldos creditors en el Cash-Pooling, etc.). En cada cas, es treballa amb la informació existent i/o realitzant hipòtesis al respecte.

Tipus d'interès de les noves operacions

Com s'ha explicat a l'apartat 5.1, el tipus d'interès aplicat a les noves operacions d'endeutament dependrà de la via utilitzada per finançar les necessitats de l'exercici. És a dir, en funció de l'instrument utilitzat, les operacions tindran unes condicions de tipus d'interès determinades, que s'ha suposat que estarien lligades a una referència del *Tesoro*.

Referenciar el cost de les operacions futures als tipus del *Tesoro* resulta especialment útil, ja que permet treballar amb la corba de tipus del deute espanyol, que té un volum i una liquiditat suficientment grans com per considerar que les seves referències són prou representatives.

D'aquesta manera, s'han utilitzat les previsions dels tipus d'interès del *Tesoro* a diferents terminis i per cadascun dels anys de la projecció. En el cas de les operacions de mercat, s'ha afegit el diferencial corresponent d'acord amb els supòsits adoptats (40 pb per les operacions a llarg termini i 50 pb per les de curt termini).

A continuació, es detallen els tipus d'interès aplicats a les noves operacions pel període 2025-2029 a partir de les previsions dels tipus *Tesoro*:

Quadre 5.3.1
PREVISIÓ DE TIPUS D'INTERÉS PER A NOVES OPERACIONS D'ENDEUTAMENT 2025-2029
ÀMBIT GENERALITAT

Classe d'operació	Condicions	2025 (Maig-Des)	2026	2027	2028	2029
Curt termini	Tesoro 1Y + 0,50% (marge)	2,41%	2,35%	2,35%	2,35%	2,35%
Llarg termini: FFCA	Tesoro 8,5Y	3,24%*	3,51%	3,51%	3,51%	3,51%
Llarg termini: Mercat	Tesoro 10Y + 0,40% (marge)	-	3,70%	3,70%	3,70%	3,70%

*El tipus del FFCA per Maig-Desembre 2025 s'ha calculat com una mitjana ponderada entre el tipus ja fixat del 2T 2025 i els tipus previstos pel 3T i 4T 2025.

Principals resultats

Fins l'any 2022, tot i l'augment de volum del deute públic de la Generalitat, es va aconseguir anar reduint la càrrega d'interessos a pagar, gràcies al nivell extremadament baix dels tipus d'interès, que permetia que el deute que anava vencent es renovés a un cost més reduït.

No obstant això, l'elevat nivell d'inflació observat a partir del 2022, agreujat pel conflicte a Ucraïna, va comportar una resposta molt contundent per part dels principals bancs centrals, inclòs el Banc Central Europeu (BCE), que van dur a terme les majors pujades de tipus d'interès

de les darreres dècades¹¹. Els augments en els tipus d'interès d'intervenció es van traduir en un augment de les principals referències del mercat interbancari, com l'Euribor, i dels tipus d'interès del deute sobirà, com en el cas del deute espanyol.

D'aquesta manera, en el 2023, els nous nivells dels tipus d'interès van interrompre l'esmentat procés de reducció del cost del deute de la Generalitat i van revertir la situació, amb un augment considerable del pagament d'interessos en els anys 2023 i 2024.

Davant d'aquesta situació clarament desfavorable en termes generals, la Generalitat s'ha trobat en una posició ambivalent. Per una banda, atès que la Generalitat s'ha finançat a través del FFCA en els últims anys, gairebé tot el seu endeutament actual és a tipus fix (un 98,8 % a tancament del 2024), cosa que va oferir una certa protecció inicial, fent que les pujades dels índexs de referència no es traslladessin de forma automàtica a les operacions vigents. D'altra banda, però, la vida mitjana de la cartera de deute de la Generalitat és relativament curta (5,3 anys a tancament del 2024), de manera que la proporció de la cartera de deute que venç cada any és força elevada i, per tant, la substitució de les operacions vigents per noves operacions amb un major tipus d'interès està sent força ràpida a mitjà termini, provocant un augment important del capítol 3 de despesa.

Tot i les posteriors rebaixes de tipus d'interès iniciades pel BCE a meitats de 2024, els tipus d'interès a llarg termini continuen en nivells clarament superiors als del període 2014-2022, en què van ser extraordinàriament baixos. Per tant, el nou endeutament que formalitza actualment la Generalitat té uns tipus d'interès superiors als del deute que s'amortitza i, en conseqüència, es preveu que el cost mitjà i el pagament d'interessos del deute de la Generalitat continuï augmentant en els propers anys.

¹¹ La Reserva Federal va pujar els tipus des del 0%-0,25% al 5,25%-5,50% entre març 2022 i juliol 2023, mentre que el BCE els va pujar del 0% al 4,5% entre juliol 2022 i setembre 2023.

Quadre 5.3.2

PREVISIÓ DE DESPESES EN INTERESSOS I ALTRES CÀRREGUES DEL DEUTE 2025-2029*

ÀMBIT GENERALITAT

Milions €

	Caixa					Meritació				
	2025	2026	2027	2028	2029	2025	2026	2027	2028	2029
Interessos FFCA	1.264	1.366	1.629	1.848	2.022	1.283	1.554	1.786	2.000	2.169
Interessos resta deute	215	182	192	221	269	198	188	207	247	294
Altres	82	83	98	105	118	82	86	101	109	122
<i>Swaps</i>	6	6	6	5	5	6	6	6	5	5
Altres despeses financeres	76	77	92	100	113	76	80	95	103	116
TOTAL CAP.3	1.562	1.630	1.919	2.173	2.409	1.564	1.828	2.094	2.356	2.585
ADM.GRAL.										

*No inclou l'efecte del refinançament parcial del FLA 2023 que s'està duent a terme actualment.

L'increment del capítol 3 de despeses en el 2025 es preveu força significatiu, en part per la pujada dels tipus d'interès a llarg termini i en part perquè el FLA 2024, que té la seva primera quota de pagament d'interessos l'any 2025, va finançar un import considerable en concepte d'excés de dèficit de l'any anterior (3.072 M€).

Pel que fa als següents exercicis, es manté un creixement progressiu de la despesa en interessos, degut a que el nou endeutament seguirà formalitzant-se a uns tipus d'interès superiors als del deute que va vencent, si bé l'increment previst en termes de caixa és relativament més suau que l'increment en termes de meritació¹². Una part de l'increment del pagament d'interessos també es deu a l'augment del deute viu de la Generalitat derivat del finançament dels dèficits de 2024-2026, de les quotes anuals de devolució de les liquidacions negatives de 2008 i 2009 i de l'absorció de venciments de deute de les entitats públiques a través del FLA.

Tot i que, com s'ha esmentat anteriorment, el mes de juny de 2024 el BCE va iniciar el camí de la reducció dels tipus d'interès, el cert és que les expectatives sobre els següents moviments són força volàtils. La previsió actual és que els tipus d'interès es normalitzaran en un nivell superior als nivells extraordinàriament baixos de la dècada anterior. No obstant això, per intentar aprofitar en major mesura la relativa baixada dels tipus d'interès a llarg termini respecte els màxims registrats en el 2023, la Generalitat ha iniciat un procés de refinançament de part de

¹² La diferència entre els interessos en caixa i en meritació a partir de 2026 es deu a un efecte comptable derivat de les característiques dels préstecs FLA. El FLA 2023 i el FLA 2024 tenen data de pagament anual d'interessos el 31/10 de cada exercici, mentre que el FLA 2025, que té el seu primer pagament d'interessos el 2026 i que s'ha utilitzat de model per definir els préstecs FLA futurs, té data de pagament anual d'interessos el 30/04 de cada exercici. Per aquest motiu, l'import d'interessos acumulats en la primera quota de FLA 2025 a pagar el 2026 inclourà un període d'interessos inferior al de la primera quota de FLA 2024 satisfeta el 2025.

l'endeutament formalitzat en aquell any. D'aquesta manera, en el mes de maig de 2025, la Generalitat ha obtingut autorització del Consell de Ministres i ha adoptat l'acord de Govern corresponent per sol·licitar finançament bancari per tal de refinançar, a un cost més baix, un import màxim de 3.500 M€. L'import obtingut es destinarà a amortitzar anticipadament una part del deute corresponent al FLA 2023, que és el préstec del FFCA que té un cost més elevat (3,497%), permetent així alleugerir en certa mesura la càrrega d'interessos en els propers exercicis.

A mode de resum, la previsió actual és que el manteniment dels tipus d'interès en un nivell relativament alt, combinat amb un volum de deute que augmenta lleugerament el 2025 i s'estabilitza a partir de 2026, faci que el capítol 3 de despesa de la Generalitat segueixi creixent a un ritme considerable en els propers anys, situant-se, en termes de caixa, per sobre dels 1.500 M€ en el 2025 i superant els 2.400 M€ en el 2029.

No obstant això, es preveu una estabilització del volum de deute en termes relatius a finals de 2025, que permet mostrar una senda decreixent sobre PIB, compatible amb la sostenibilitat de les finances a llarg termini. Cal tenir present que aquestes dades no contemplen l'efecte de l'absorció del 20% del FLA, que tindrà un impacte sobre la reducció de la ràtio deute/PIB i comportarà una reducció de la càrrega financera. En concret, el Consell de Política Fiscal i Financera de 26 febrer de 2025 va aprovar un import global d'absorció de 83.252 M€ pel conjunt de comunitats autònomes dels quals 17.104 M€, un 5,4% del PIB, corresponen a la Generalitat de Catalunya.

Gràfic 5.3.1
DEUTE VIU AP-SEC
ÀMBIT AP-SEC
% PIB

